

Wateruitvoeringsprogramma 2016

Bekkenspecifiek deel Denderbekken

WOORD VOORAF

Beste lezer

Voor u ligt het bekkenspecifieke deel van het wateruitvoeringsprogramma (WUP) 2016 voor het Denderbekken dat op 12 mei 2017 door de Algemene Bekkenvergadering is goedgekeurd.

Met dit rapport willen we u informeren over de stand van zaken van de uitvoering van het bekkenspecifieke deel Denderbekken van het stroomgebiedbeheerplan Schelde 2016-2021. U krijgt een update van de toestand van de waterlopen, zowel kwalitatief als kwantitatief, leest er welke vooruitgang is geboekt en welke acties in de loop van 2016 zijn uitgevoerd. We geven u ook een vooruitblik mee voor de komende jaren, een overzicht van acties die worden bijgestuurd en nieuwe acties die passen binnen de bekkenspecifieke visie en het maatregelenprogramma.

Vernieuwend aan het WUP is dat dit als instrument kan gebruikt worden voor verschillende doeleinden. Het WUP levert ook de informatie aan die nodig is om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen van de Europese Commissie of om aan het kabinet te rapporteren over voortgang van bepaalde acties, bijvoorbeeld inzake overstromingen of signaalgebieden. Ook de advisering van de investeringsprogramma's van de verschillende waterbeheerders is in het WUP geïntegreerd.

In 2016 hebben we opnieuw een vooruitgang geboekt maar we zijn er helaas nog niet. Voor wat betreft het beperken van de uitspoeling van nutriënten en pesticiden van landbouwpercelen, de verdere uitbouw van de zuiveringsinfrastructuur en het ecologisch herstel van de waterlopen staan we nog voor grote uitdagingen. Maar het halen van de goede toestand hoeft geen utopie te zijn. In het Denderbekken leggen we de focus op drie aandachtsgebieden: De Bellebeek, de Molenbeek-Pachtbosbeek en de Mark. Door een gebiedsgerichte samenwerking tussen verschillende beleidsdomeinen, administraties en sectoren kunnen we er belangrijke stappen voorwaarts zetten om zo tot een snellere verbetering van waterkwaliteit en bijhorende ecologie te komen. Op die manier wordt het bereiken van de goede toestand tegen 2027 een haalbare kaart.

Ik wens u veel inspiratie bij het lezen van dit rapport.

Gouverneur Briers

Voorzitter Bekkenbestuur Denderbekken

INHOUD

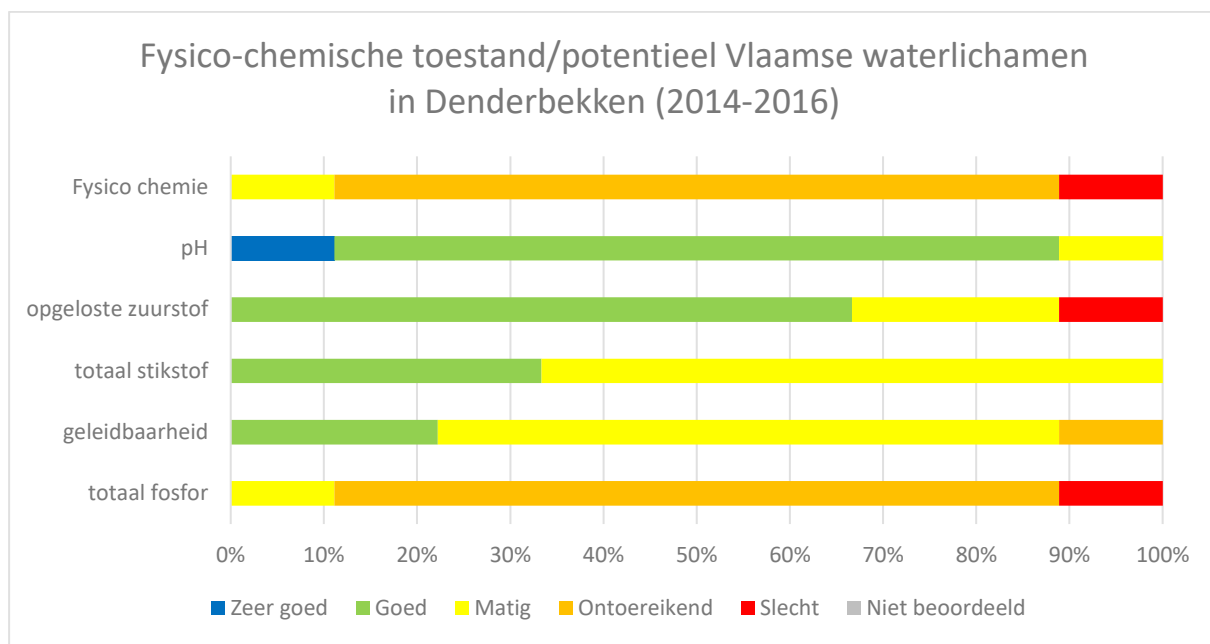
1 Toestand waterlopen	4
1.1 Kwalitatieve toestand	4
1.1.1 Fysisch-chemische toestand	4
1.1.2 Ecologische toestand/potentieel	5
1.1.3 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden	7
1.2 Kwantitatieve toestand.....	9
1.2.1 Wateroverlast	9
1.2.2 Watertekort	9
2 Voortgangsverslag en uitvoeringsplan	11
2.1 Overzicht uitvoering actieprogramma	11
2.2 Gebiedsspecifieke acties in speerpunt- en aandachtsgebieden.....	12
2.2.1 Bellebeek (=aandachtsgebied).....	12
2.2.2 Mark (= aandachtsgebied)	18
2.2.3 Molenbeek-Pachtbosbeek (= aandachtsgebied)	26
2.3 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden.....	33
2.3.1 Dendervallei.....	33
2.3.2 Molenbeek-Ter Erpenbeek	39
2.3.3 Molenbeek-Terkleppebeek.....	43
2.3.4 Vondelbeek	47
2.3.5 Andere gebieden.....	51
2.4 Thematische acties.....	56
3 Afbakening overstromingsgebieden en oeverzones.....	60
bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders	61
bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2019 - 2023	64
bijlage 3 Advisering TP AQF.....	70
bijlage 4 Erratumlijst actieprogramma BSD DEN	71

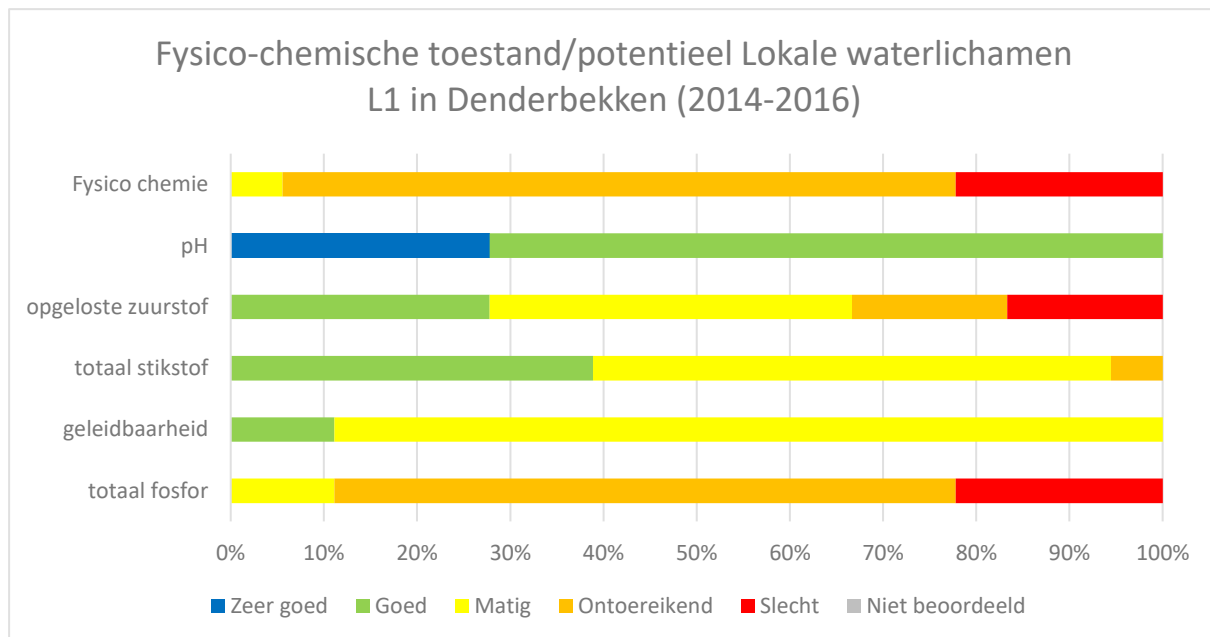
1 TOESTAND WATERLOPEN

1.1 Kwalitatieve toestand

1.1.1 Fysisch-chemische toestand

Figuur 1: Fysico-chemische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Denderbekken (2014-2016)

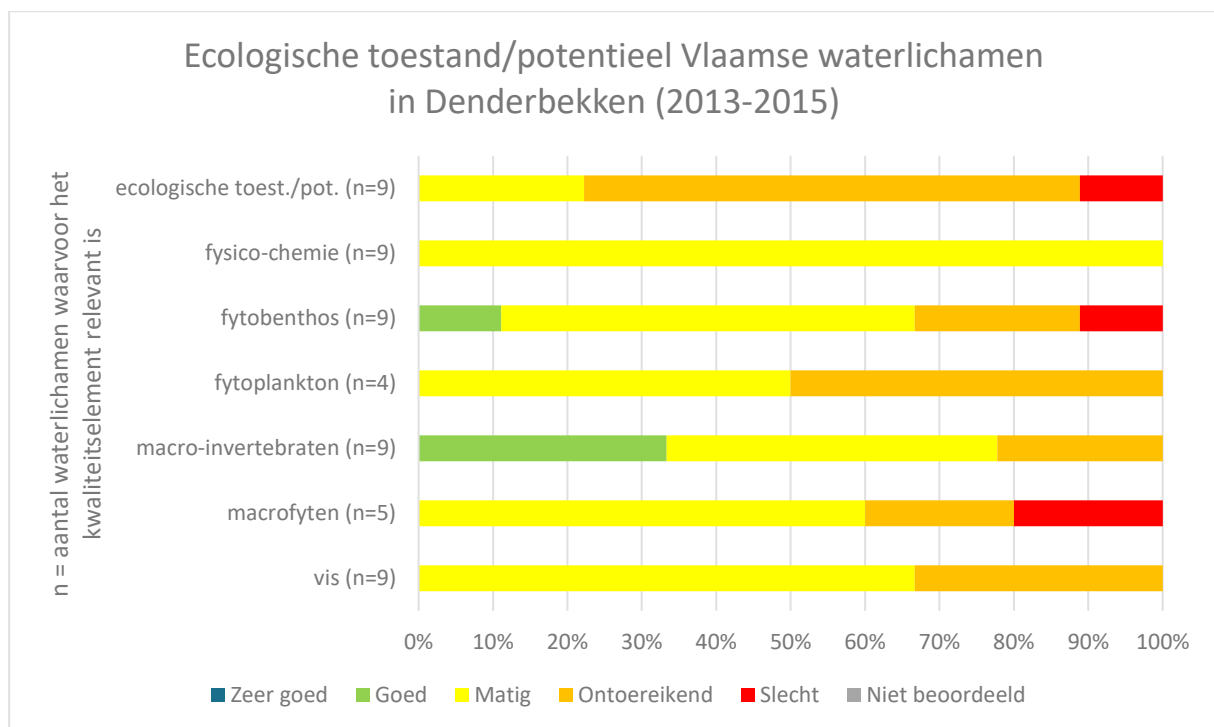

Figuur 2: Fysico-chemische toestand/potentieel Lokale waterlichamen L1 in Denderbekken (2014-2016)

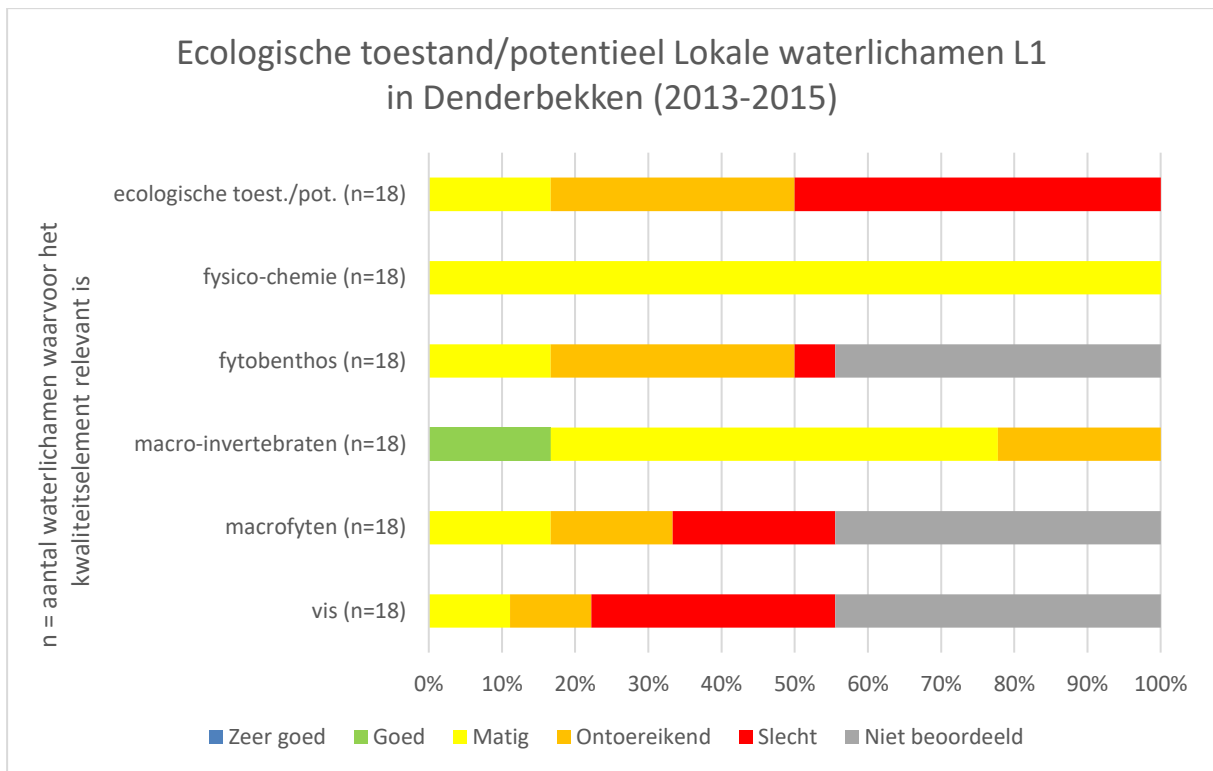
Bovenstaande figuren geven het overzicht van de fysico-chemische toestand in het Denderbekken van de 9 Vlaamse (bovenste figuur) en 18 lokale eerste orde (onderste figuur) waterlichamen. Afgaande op deze figuren is de goede toestand in het Denderbekken nog niet gehaald. De pH is nagenoeg in alle waterlichamen goed tot zeer goed. Één Vlaams waterlichaam scoort nog matig. De belangrijkste knelpuntparameter is totaal fosfor. Geen enkel van de 27 waterlichamen haalt de goede toestand. Één Vlaams en 2 lokale eerste orde waterlichamen halen een matige score. De andere scores ontoereikend of zelfs slecht (1 Vlaams en 4 lokale waterlichamen eerste orde). Ook voor andere parameters is er nog werk aan de winkel. Toch zien we daar de laatste jaren een verbetering optreden. Voor de parameter opgeloste zuurstof zijn er nog grote verschillen binnen het Denderbekken. Van de 9 Vlaamse waterlichamen scoren 6 waterlichamen goed, maar is er nog steeds 1 waterlichaam, de Vondelbeek dat slecht scoort. Ook bij de lokale eerste orde waterlichamen scoren 3 waterlichamen slecht, 3 waterlichamen ontoereikend, maar halen tegelijkertijd 5 waterlichamen een goede beoordeling voor deze parameter. Bijna alle waterlichamen (uitgezonderd 1 lokaal waterlichaam eerste orde, de Vondelbeek L1) halen ondertussen minstens de matige toestand voor totaal stikstof, en verschillende waterlichamen scoren ondertussen goed voor deze parameter. Aan de geleidbaarheid tenslotte is de komende jaren ook nog werk om deze in de goede toestand te krijgen.

1.1.2 Ecologische toestand/potentieel

Figuur 3: Ecologische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Denderbekken (2013-2015)¹

¹ De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar grafiek Figuur 1

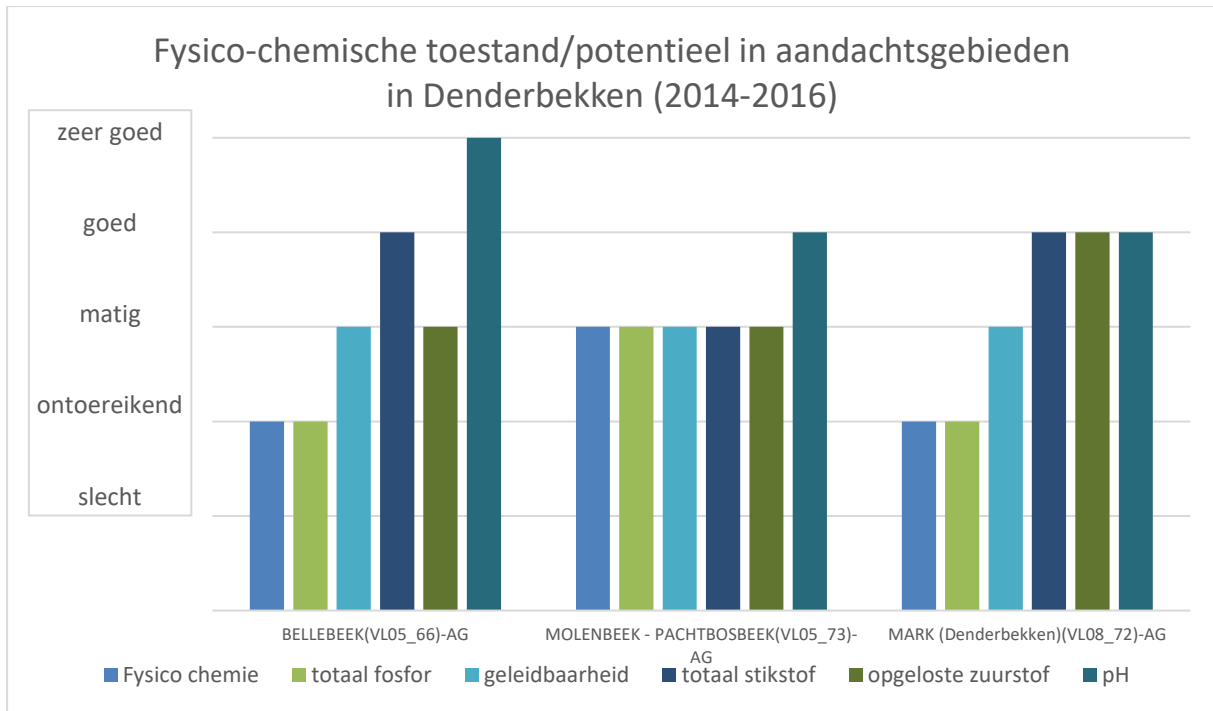
Figuur 4: Ecologische toestand/potentieel lokale waterlichamen L1 in Denderbekken²

Het ecologische potentieel of de ecologische toestand van een waterlichaam wordt bepaald door de combinatie van 5 biologische parameters en de globale fysicochemische parameter met elkaar te combineren via het 'one - out - all - out' principe. De conclusie is dat er voor het Denderbekken nog wel wat werk aan de winkel is. Wat betreft de Vlaamse waterlichamen halen 2 waterlichamen de matige ecologische toestand (Dender I en de Mark, maar er is ook nog steeds één waterlichaam die een slechte totale beoordeling krijgt (de Vondelbeek). Dit is te wijten aan de slechte score voor fyto benthos en macrofyten. Voor macro-invertebraten en het visbestand zijn een aantal waterlichamen al op de goede weg.

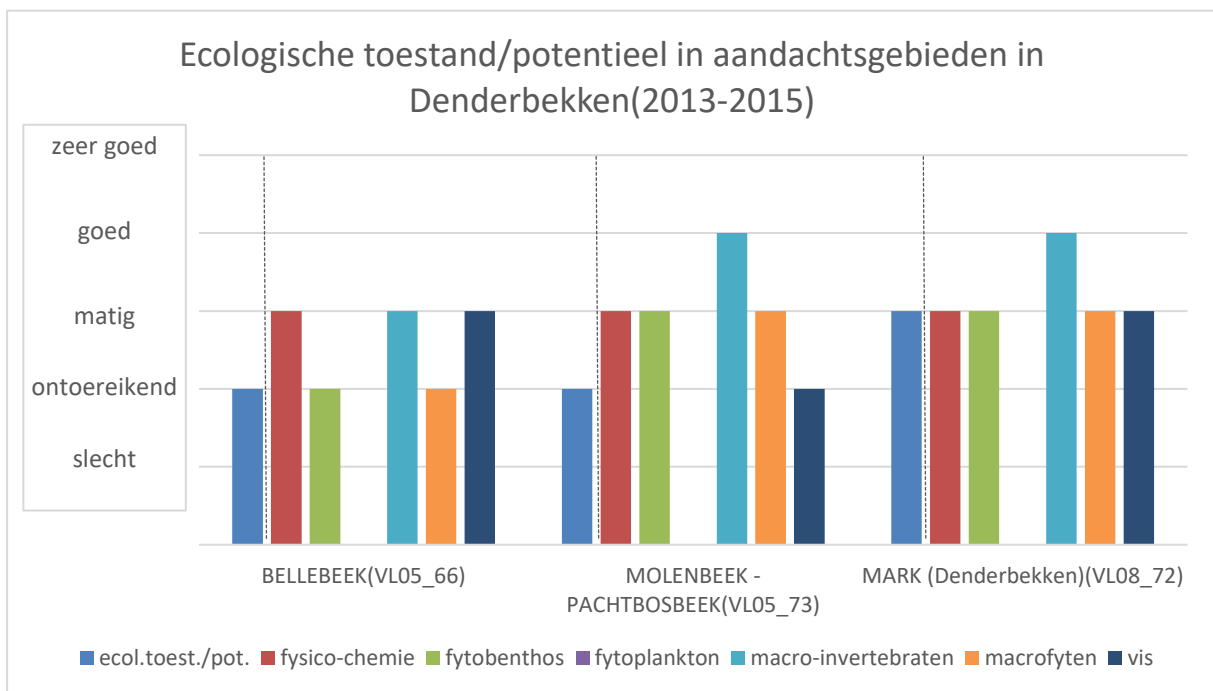
Voor de lokale 1e orde waterlichamen is de toestand minder goed. Daar scoort de helft of 9 waterlichamen slecht op de ecologische toestandsbeoordeling. Dit is in hoofdzaak te wijten aan de slechte scores voor het visbestand. Ook hier zijn het de macro-invertebraten die relatief gezien het beste scores, met drie waterlichamen die ondertussen goed zijn: Ophasstelbeek, Scheibeek en Oude Dender.

² De fysisch-chemische kwaliteit kan de ecologische toestand/potentieel niet minder goed dan 'matig' maken. De beoordeling voor de fysisch-chemische kwaliteit is gebaseerd op de algemene fysisch-chemische parameters en de specifieke verontreinigde stoffen. Voor een gedetailleerd overzicht van de fysisch-chemische parameters (zonder de verontreinigde stoffen) verwijzen we naar grafiek Figuur 2.

1.1.3 Toestand in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden

Figuur 5: Fysico-chemische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Denderbekken (2014-2016)

Figuur 6: Ecologische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Denderbekken(2013-2015)

Voor de drie aandachtsgebieden in het Denderbekken (de Bellebeek, de Molenbeek - Pachtbosbeek en de Mark) zijn dezelfde trends op te merken zoals besproken onder 1.1.1 en 1.1.2. Wat betreft de fysico-chemie, is de Molenbeek-Pachtbosbeek bij de betere leerlingen van de klas, met algemeen een matige tot goede beoordeling. Bij de andere aandachtsgebieden is totaal fosfor de belangrijkste knelpuntparameter en verantwoordelijk voor de finale ontoereikende beoordeling. De Mark scoort als enige waterlichaam goed op opgeloste zuurstof. Gezien bij de beoordeling van de ecologische toestand of het ecologisch potentieel de beoordeling van het kwaliteitselement 'fysico-chemie' niet minder goed kan zijn dan 'matig', scoort de Mark matig. Dit is het beste resultaat in het Denderbekken. De twee andere aandachtsgebieden scoren ontoereikend. Bij de Bellebeek is dit te wijten aan de ontoereikende scores voor fyto-benthos en macrofyten. In de Molenbeek-Pachtbosbeek is het de score voor het visbestand die het globale resultaat als 'ontoereikend' beoordeelt.

1.2 Kwantitatieve toestand

1.2.1 Wateroverlast

Het jaar 2016 bracht 3 periodes met wateroverlast.

Een eerste periode was van 14 - 17 januari. Gedurende deze periode trokken verschillende regenzones van het noordwesten naar het zuidoosten over Vlaanderen. De buien waren niet uitzonderlijk intens, maar hielden op sommige locaties relatief lang aan. Dat zorgde lokaal voor een verzadigde bodem en hoge waterpeilen met overstromingen tot gevolg. Vooral het noorden van het Denderbekken, en met name het deelgebied van de Vondelbeek, werd het zwaarst getroffen. In Opwijk werd een piekafvoer gemeten die statistisch slechts één keer om de 16 jaar kan voorkomen. Om deze piekafvoeren op te vangen, werden alle gecontroleerde overstromingsgebieden langs de Vondelbeek ingeschakeld.

Een tweede, kortere episode deed zich voor van 9 - 10 februari. Deze keer werden de gemeenten in het zuiden van het bekken (Brakel, Lierde, Geraardsbergen, Herne,...) getroffen door enkele korte, intense buien. Plaatselijk is tot 25 mm neerslag gevallen, waardoor de waterpeilen van de onbevaarbare waterlopen op 9 en 10 februari sterk verhoogd waren. Verschillende wachtbekken werden aangesproken, en daarnaast kwamen er verscheidene overstromingen voor, onder meer in het gebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek en van de Mark. Daarnaast is op de Dender op een aantal plaatsen de alarmdrempel overschreden. Dit was onder meer het geval in Idegem, Erembodegem en Denderbelle. In de afwaartse delen was dit een tijdelijk fenomeen, in functie van het hoogwater op de Schelde, waardoor de Dender maar op beperkte momenten kan afvoeren in de Schelde. Meer opwaarts zijn de hoge waterpeilen op de Dender in belangrijke mate rechtstreeks afkomstig vanuit Wallonië.

De derde en tevens zwaarste wateroverlastperiode in Vlaanderen vond plaats van 27 mei tot 8 juni. Deze periode werd gekenmerkt door de passage van een reeks zeer intense onweersbuien. Over de hele periode werd een totale neerslag in Moerbeke (Geraardsbergen) van ruim 155 mm gemeten, de op 2 na hoogst gemeten waarde in Vlaanderen. In Liedekerke daalde dit naar toch nog ruim 80 mm. Opnieuw was de zwaarst getroffen regio de zuidelijke helft van het Denderbekken, meer specifiek de gemeenten Geraardsbergen, Bever, Galmaarden, Herne en Ninove. In tegenstelling tot de problemen in januari, waar door relatief langdurige neerslag de waterlopen buiten hun oevers traden, ging het nu om kortstondige hevige neerslag met veel afstroming waardoor straten en woningen onder water kwamen. Dit ging vaak ook gepaard met heel wat erosie. Deze kortstondige neerslag wordt ook weergegeven in de maximale neerslagintensiteiten gemeten in Moerbeke. De maximale neerslag die toen op 1 uur gevallen is (ca. 35 mm) kent een veel grotere terugkeerperiode (45,2 jaar) dan de maximale neerslag op 12 u (51,5 mm of een terugkeerperiode van 17,4 jaar) of op 24 u (54,44 mm of een terugkeerperiode van 8,5 jaar).

1.2.2 Watertekort³

³ Bron: laagwaterberichten waterbouwkundig labo, te raadplegen op www.waterinfo.be.

Eind september 2016 is de daggemiddelde afvoer op de Dender te Overboelare iets lager dan gemiddeld. Het debiet van eind september ligt rond de P25-waarde. Ook hier valt de maand juni op. Het totaal afgevoerde volume tijdens het laagwaterseizoen van 2016 is 2 keer zo hoog dan gemiddeld. Dit komt ook hier grotendeels door de zeer uitzonderlijk natte maand juni.

2 VOORTGANGSVERSLAG EN UITVOERINGSPLAN

In het wateruitvoeringsprogramma zetten we de vooruitgang en het uitvoeringsplan voor een selectie van acties voor enkele gebieden in de kijker. Het overzicht van de stand van zaken van alle acties voor het bekken en voor de stroomgebiedbeheerplannen kan u [hier](#) raadplegen. De stand van zaken van alle signaalgebieden kan u [hier](#) bekijken.

2.1 Overzicht uitvoering actieprogramma

In het eerste jaar van het tweede stroomgebiedbeheerplan zijn zowel acties die reeds uit het eerste bekkenbeheerplan komen, als nieuwe acties uit het bekkenspecifieke deel van het Denderbekken uitgevoerd of in gang gezet.

De provincie Oost-Vlaanderen heeft dit jaar onder meer een wachtbekken aangelegd op de Molenbeek-Pachtbosbeek. Dit zal de dorpskern van Sint-Maria-Lierde beschermen tegen wateroverlast. Daarnaast heeft men ook de historische monding van de Nuchterrijte in ere hersteld. Hierdoor kan het meersengebied van de Nuchten makkelijker ontwateren na periodes van wateroverlast.

W&Z werkte het voorbije jaar gestaag verder aan het stuwprogramma op de Dender. De werken aan de stuwen van Aalst en Geraardsbergen schieten ondertussen goed op op het terrein. De procedures voor de meeste andere stuwen zijn ondertussen ook in gang gezet.

De VMM heeft in 2016 de nodige voorbereidingen getroffen voor verschillende acties van het Totaalplan Mark, zodat in 2017 de eerste werken kunnen starten op het terrein. Voor het belangrijke vismigratieknelpunt ter hoogte van de Smeerebbemolen zijn de eerste ontwerpplannen af. Ook hier zullen de werken in 2017 op het terrein van start kunnen gaan.

Ondertussen werken de erosiecoördinatoren hard om prioritaire knelpunten samen met alle betrokkenen op een duurzame manier weg te werken. Op die manier kan de impact van erosie op zowel waterkwaliteit als -kwantiteit stelselmatig verminderd worden.

In 2016 tot slot heeft het bekkensecretariaat de gebiedsgerichte werking in het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek opgestart. Het afgelopen jaar vond ook een eerste grensoverschrijdend overleg rond exotenbeheer in de Mark plaats. Dit werk zal in 2017 verder gezet worden.

2.2 Gebiedsspecifieke acties in speerpunt- en aandachtsgebieden

2.2.1 Bellebeek (=aandachtsgebied)

De Bellebeek ontspringt in de gemeente Gooik in het heuvelachtige Pajottenland, en stroomt voor een groot deel noordwaarts richting Ternat. Daar maakt de waterloop een scherp bocht naar het westen, en wordt ze op korte afstand gevoed door de Keurebeek en Steenvoordbeek, de twee voornaamste zijwaterlopen. Helemaal afwaarts bevindt zich de RWZI van Liedekerke, net opwaarts van de monding van de Bellebeek in de Dender.

Meer informatie over de Bellebeek vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

ANTI-EROSIEMAATREGELEN IN HET DENDERBEKKEN THV WATERLOOP-GERELATEERDE EROSEIKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMEDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV DE AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE MARK, DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK EN DE BELLEBEEK (ACTIE 8B_A_086)

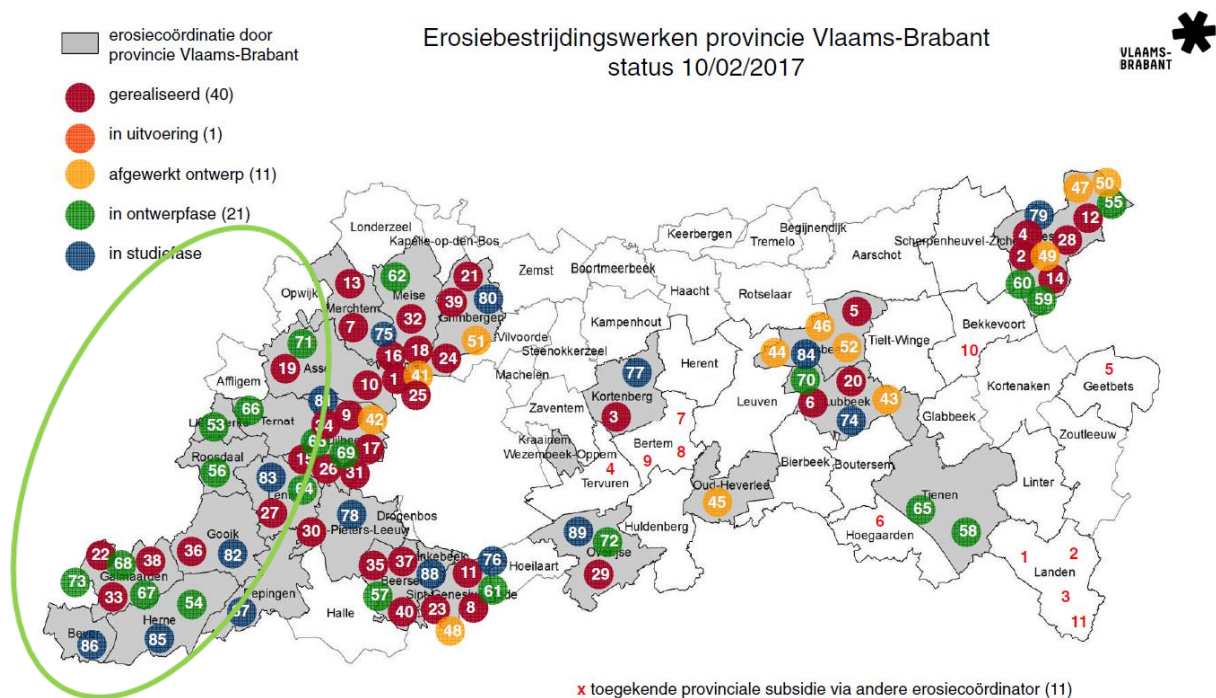
Bijna alle gemeenten in het aandachtsgebied van de Bellebeek beschikken over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan en een erosiecoördinator (vanuit de provincie Vlaams-Brabant). Enkel de gemeente Affligem, met een medium erosiegevoeligheid, heeft op dit moment geen erosiecoördinator of erosiebestrijdingsplan. In de loop van 2016 zijn er in het aandachtsgebied van de Bellebeek wel verschillende erosiebestrijdingsprojecten uitgevoerd of in gang gezet. Vooral de gemeente Dilbeek is hierin zeer actief. Twee projecten zijn in de loop van 2016 afgewerkt. Enerzijds werd een houthakseldam aangelegd ter hoogte van de Horekensweg Noord. In de Schapenstraat - Bullenbergstraat werd dan weer een erosiepoel met een volume van 220 m³ aangelegd. Daarnaast staan er in Dilbeek ook nog twee projecten gepland op korte termijn. Voor zowel een project in de Lange Veldstraat als in de Kouterstraat is het ontwerp van de maatregel ondertussen afgewerkt. Eenmaal de aanbesteding rond is, kan ook hier overgegaan worden tot actie op het terrein.

Advisering IP

Het aandachtsgebied van de Bellebeek bevindt zich op de overgang van het vlakkere Zandig Vlaanderen naar het heuvelachtige Pajottenland. Vooral ter hoogte van de bovenlopen in het afstroomgebied van de Bellebeek vinden we heel wat erosiegevoelige gebieden terug. Het bekkenbestuur vindt het zeer positief dat er het voorbij jaar, zeker in Dilbeek, heel wat gebeurd is rond erosiebestrijding. Het bekkenbestuur vraagt wel aan de andere gemeenten, zoals Ternat, Lennik en Roosdaal om prioriteit te blijven geven aan erosiebestrijding. Erosie, en het bijhorende bodemmateriaal zorgt immers vaak voor een piek in nutriëntengehalte in de waterloop. Daarnaast is het ook voor de landbouwer zelf vaak nadelig, omdat er zo heel wat vruchtbare grond afspoelt. Tot slot vraagt het bekkenbestuur aan de gemeente Affligem om na te gaan bij de provincie Vlaams-Brabant om samen te werken met de

erosiecoördinator. Deze persoon kan helpen om bepaalde urgente erosieknelpunten zo snel en efficiënt mogelijk op te lossen.

Figuur 7: stand van zaken op 02/2017 van de erosiebestrijdingsprojecten provincie Vlaams-Brabant. Bron: Provincie Vlaams-Brabant

VERBETERING VAN STRUCTUURKwalITEIT EN NATUURLIJKE WATERHUIshouDING IFV DE GET/GEP KRLW DOOR HET AFSTEMMEN VAN HET WATERLOPENBEHEER EN DOOR KLEINSCHALIGE INGRePEN OP ONBEVAARBARE WATERLOPEN (VLAAMSE OWL) IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 8A_E_238)

In 2016 heeft de VMM een aantal voorbereidingen getroffen om in 2017 en de jaren nadien op het terrein van start te kunnen gaan. Enerzijds zijn er ter hoogte van de Dronkenborrestraat (Ternat) werken gebeurd aan de oever van de Hunselbeek-Bellebeek. Over een lengte van ongeveer 60m werden er levende wiepen aangelegd langs de oever in het kader van ecologisch oeverherstel.

Advisering IP

Met de verbeterende waterkwaliteit is het van belang voor de waterbeheerders om meer en meer in te zetten op structuurkwaliteit van de waterlopen. Ook deze ingrepen hebben immers een positief effect op de goede ecologische toestand of het goed ecologisch potentieel van de waterloop. Een goede structuurkwaliteit biedt bijvoorbeeld voldoende stroomsnelheidswisselingen en beschuttingsplaatsen voor vissen. Daarnaast vergroot een goede structuurkwaliteit ook het zelfzuiverend effect van een waterloop. Tot slot biedt een meanderende waterloop ook meer ruimte voor water, en daalt de afvoersnelheid van het water, waardoor het risico op wateroverlast afwaarts iets kleiner wordt. Het bekkenbestuur vraagt dan ook aan alle waterbeheerders in het Denderbekken om de komende jaren

dergelijke maatregelen mee op te nemen in hun respectievelijke meerjarenprogramma's.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Het gebied van de Bellebeek telt ca. 55.500 inwoners. De voorbije jaren is er heel wat geïnvesteerd in de saneringsinfrastructuur van dit gebied, want ondertussen wordt het afvalwater van 47.433 mensen gezuiverd via een waterzuiveringsinstallatie (85,3%). Een groot deel van het gebied behoort tot het centraal gebied⁴, gezien de hoge bevolkingsdichtheid. Het gebied van de Bellebeek bevindt zich namelijk dicht bij de Brusselse rand. Bij 295 mensen wordt het afvalwater gezuiverd via een individuele behandeling (IBA). Bijna alle bovengemeentelijke projecten in dit gebied zijn uitgevoerd. In 2016 is onder meer een belangrijk aansluitingsproject gefinaliseerd ter hoogte van Wambeke, Ternat. De saneringsinfrastructuur in dit gebied is dus grotendeels gerealiseerd. Er zijn wel nog heel wat prioritaire IBA's aangeduid in de herziene zoneringsplannen.

ADVISINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

In de projectenkorf van het OP 2019 - 2023 is er één nieuw project opgenomen, gelegen in het aandachtsgebied van de Bellebeek. Het betreft het project 23353 - Aansluiting Bodegemstraat (Dilbeek). Het feit dat het gemeentelijk voorbehoud door Ternat dient uitgevoerd te worden, en de bovengemeentelijke streng op grondgebied Dilbeek ligt, kan een mogelijk knelpunt vormen voor dit project. Bijkomend overleg tussen Ternat, Dilbeek, de gemeentelijke rioolbeheerder(s), Aquafin, en VMM-AELT is dan ook belangrijk. Gelet op het feit dat het hier om niet gezuiverde vuilvracht vlak bij centraal gebied gaat, en bovendien gelegen in aandachtsgebied, vraagt het bekkenbestuur om dit project op te nemen op het programmajaar 2019.

Tot slot is er nog een oud project, 22.854 - Afkoppeling Braamland. Dit bevindt zich nabij het centrum van Iddergem (Denderleeuw), waar bij hevige neerslag een wijk onder water (en modder) komt te staan. Dit project beoogt de afkoppeling van heel wat onverharde oppervlakte, waardoor het rioleringsstelsel bij regenval minder onder druk komt te staan, en waarbij er ook meer afstromend oppervlaktewater in grachten opgevangen wordt en afgevoerd wordt naar de waterlopen. Vooraleer dit project kan uitgevoerd worden, is er meer informatie nodig omtrent de erosiebestrijdingsmaatregelen in de onmiddellijke omgeving. Het bekkenbestuur vraagt aan het bekkensecretariaat om bij de betrokken instanties deze info op te vragen, en indien nog nodig, werk te maken van de aanwezige erosieknelpunten. Zo kan dit project op een volgend programma geplaatst worden.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-

⁴ Voor meer uitleg rond het zoneringsplan: <https://www.vmm.be/water/riolering/aansluiten-of-zelf-zuiveren/zoneringsplannen>.

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

In 2016 zijn er door Ternat en Affligem twee projecten verdergezet in het gebied van de Bellebeek, ter hoogte van respectievelijk D'Hoef en de Dokkenstraat. Door Roosdaal is er een gescheiden stelsel aangelegd in het centrum van Strijtem.

WATERKWANTITEIT

UITBREIDEN VAN EEN BESTAAND GOG OP DE BELLEBEEK (HUNSELBEEK) (ACTIE 6_F_109)

Zie actie 6_F_110

ONDERZOEK NAAR EN REALISATIE VAN BIJKOMENDE BERGINGSCAPACITEIT IN HET STROOMGEBIED VAN DE BELLEBEEK (ACTIE 6_F_110)

Deze acties komen uit het ORBP voor de Bellebeek. Ondertussen is er reeds heel wat buffercapaciteit aangelegd door de VMM op onder meer de Bellebeek en de Steenvoordbeek. Een eerst oefening die ondertussen gemaakt is, is de optimalisatie van de werking van de bestaande GOG's. Er is in totaal ca. 250.000 m³ aan waterberging mogelijk, maar als de maximale capaciteit van alle bufferbekkens reeds voor de piek wordt aangesproken, dan is er geen nuttige buffer meer mogelijk. Ondertussen zijn al de regelpeilen grondig gescreend, en de meeste ervan zijn verhoogd. De gecontroleerde overstromingsgebieden zullen dus later vullen, maar zullen tegelijkertijd wel beter in staat zijn het piekdebiet af te toppen op de belangrijkste zijwaterlopen van de Bellebeek. Dit zou een gunstig effect moeten hebben op de Bellebeek zelf, en in het bijzonder de omgeving van Liedekerke.

Daarnaast wordt er wel verwacht dat er een uitbreiding nodig is van de buffercapaciteit van de Hunselbeek. De oorspronkelijke piste om dit te doen via het uitbreiden van een bestaand GOG zal wel verlaten worden. Er zal onderzocht worden of er meer afwaarts het GOG van de VMM nog ruimte is voor de extra buffering. Indien dit nieuwe GOG samen met de bestaande nog niet voldoende blijkt te zijn, zal er onderzocht worden of er in de omgeving van de Bellemolen nog extra ruimte voor water kan gevonden worden.

Advisering IP

Het bekkenbestuur vindt het waardevol dat de VMM al een aantal stappen genomen heeft in de bescherming van het gebied tegen wateroverlast. Het onderzoek naar extra ruimte voor water wordt belangrijk geacht. Het bekkenbestuur vraagt daarbij wel aan de VMM om zeker de andere waterbeheerders in het gebied (en met name de provincie Vlaams-Brabant) ook te betrekken, gezien zij heel wat bovenlopen beheren, en dus een belangrijke partner zijn in de aanpak van wateroverlast.

OVERSTROMINGEN IN 2016

De wasperiode van 15-17 januari 2016 veroorzaakte in het stroomgebied van de Bellebeek geen noemenswaardige problemen. In het stroomgebied werden wel alle 8 wachtbekkens aangesproken en kon zo erger voorkomen worden. Er zijn zelfs een aantal maximale vullingen geweest langs de zijlopen van de Bellebeek, maar zonder problemen te veroorzaken. De VMM heeft ondertussen geanalyseerd of het mogelijk is hier en daar regelpeilen bij te sturen om de wachtbekkens pas later aan te spreken, zodat ze langer kritieke overstromingen kunnen vermijden. Deze optimalisatie is ondertussen uitgevoerd.

Ook in de periode van 27 mei tot 8 juni waren de problemen eerder beperkt. De 8 wachtbekkens in het stroomgebied van de Bellebeek werden aangesproken. Enkel het wachtbekken op de Hunselbeek te Roosdaal werd meer dan 90% gevuld. In Asse en Ternat kwamen straten onder water. In Affligem kon door de hevige neerslag op sommige plaatsen het water niet tijdig weg en kwamen in de omgeving van de Overnellebeek en de Kerlemeersbeek een beperkt aantal woningen onder water te staan. De waterbeheersingsinfrastructuur kon weinig verhelpen aan deze overlast.

Advisering IP

Gezien de recente wateroverlast voornamelijk afkomstig is van modder van velden, vraagt het bekkenbestuur om verder in te zetten op erosiebestrijdingsprojecten. Het bekkenbestuur acht het waardevol om de werking van de bestaande infrastructuur nauwgezet op te volgen. Alle winst die hieruit vloeit, is belangrijk in de aanpak van de wateroverlast.

SIGNAALGEBIEDEN

In het gebied van de Bellebeek zijn er twee signaalgebieden gelegen.

- Valier, Liedekerke (DEN-AG07): Gelet op de gewijzigde toestand in het gebied met betrekking tot de overstromingsgevoeligheid, heeft er in de loop van 2015 een overleg plaatsgevonden met de betrokken actoren (Ruimte Vlaanderen, bekkensecretariaat, gemeente Liedekerke en provincie Vlaams-Brabant). Met de recent uitgevoerde werken (onder meer een dam aan de rand van de Dendervallei, een duiker met regelbare schuif onder de spoorweg, aanleg van een overstromingsgebied in de stationsomgeving,...) is de overstromingskans in het gebied immers gedaald tot 'laag'. Hierdoor is het niet langer noodzakelijk om het gebied te vrijwaren van bebouwing. Als bijkomende voorwaarde heeft de gemeente Liedekerke in de loop van 2016 een gemeentelijk beleidskader overgemaakt aan het bekkensecretariaat en de provincie Vlaams-Brabant met voorwaarden voor bebouwing in het gebied. Deze elementen in beschouwing genomen, kan een deel van het signaalgebied alsnog ontwikkeld worden. Deze beslissing is goedgekeurd op de CIW van 22 juni 2016.
- Broekebeek, Asse (DEN-AG10): De provincie Vlaams-Brabant heeft als initiatiefnemer voor de verdere opvolging van dit signaalgebied een voortrekkersrol gespeeld in kader van de preventieve aanpak van wateroverlast. Hoewel de startbeslissingsfiche van het signaalgebied nog de mogelijkheid voorzag van bebouwing mits een aantal randvoorwaarden, is bij de opmaak van het RUP voor de afbakening van het kleinstedelijk gebied Asse gekozen voor een bijna volledige vrijwaring van bebouwing voor het signaalgebied. Het WUG wordt in het RUP

opgenomen als stadsrandbos. Een deel wordt voorzien voor de aanleg van een ringweg. Daarvoor wordt onderzocht om de vallei en haar waterhuishouding zo min mogelijk aan te tasten.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

ORGANISEREN EN COÖRDINEREN VAN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR HET AFSTROOMGEBIED VAN DE AANDACHTSGEBIEDEN BELLEBEEK, MARK EN MOLENBEEK PACTBOSBEEK IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 9_C_044)

Het gebiedsgericht en thematisch overleg voor de Bellebeek zal opgestart worden in het najaar van 2017 of het voorjaar van 2018. Op basis van een uitvoerige screening van het gebied, met aandacht voor waterkwaliteit, -kwantiteit en hydromorfologische en ecologische kwaliteit, zal het bekkensecretariaat alle betrokken partijen de komende periode samenbrengen, om met gedeelde inspanningen naar een goede waterkwaliteit toe te werken.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

2.2.2 Mark (= aandachtsgebied)

De Mark ontspringt in Wallonie, als la Marcq, in de gelijknamige gemeente. Ze stroomt Vlaanderen binnen via Herne en stroomt dwars door het heuvelachtige Pajottenland, in een wijde boog door Galmaarden en Viane (Geraardsbergen). De laatste kilometers bevindt de Mark zich weer in Wallonië, om tenslotte uit te monden in de Dender ter hoogte van Deux-Acren. Belangrijke zijwaterlopen zijn de Arebeek, Scheibeek, Beverbeek en Wijze Beek.

Meer informatie over de Mark vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

STRUCTUURHERSTEL EN SANERING VISMIGRATIE IN SAMENHANG MET DE REALISATIE VAN BIJKOMENDE WATERBERGINGS-CAPACITEIT IN VALLEIGEBIED VAN DE MARK EN VAN BESCHERMINGSDIJKEN (ACTIE 4B_E_294)

De VMM heeft een Totaalplan Mark ontwikkeld. Dit plan bevat 11 maatregelen die in eerste instantie gericht zijn op de aanpak van wateroverlast in het valleigebied van de Mark. Daarnaast zullen er, samen met de aanleg van GOG's, werken gebeuren ter hoogte van een aantal molens, om bestaande vismigratieknelpunten op te lossen. Het gaat daarbij onder meer om de aanleg van vismigratielopen:

- rond de Heetveldemolen (Galmaarden)
- rond de Wielantmolen (Tollembek)
- rond de Boesmolen (Herne)
- rond de Lomolen (Herne)
- optimalisatie van de bestaande vismigratieloopt rond de Driscartmolen (Galmaarden)

Om extra budget te bekomen voor deze projecten, heeft de VMM samen met het bekkensecretariaat deze acties mee ingeschreven in het Europese Life project Cottus. Dit project beoogt het visvriendelijk maken van waterlopen in de grensstreek van de Vlaamse Ardennen. Het project is ingediend in het najaar van 2016, en in de loop van 2017 zal bekend zijn of het project goedgekeurd wordt. Los van de subsidies, zal de VMM op middellange termijn deze werken beginnen uitvoeren.

Uitvoering van de werken: vanaf 2017

Advisering IP

De waterkwaliteit van de Mark is de laatste jaren verbeterd, en, gelet op de geplande inspanningen onder meer inzake de aanleg van saneringsinfrastructuur, zal deze kwaliteitsverbetering zich de komende jaren verder doorzetten. Een volgende stap voor deze waterloop is dan ook inzetten op een ecologische kwaliteitsverbetering, en dat zal onder meer via de uitvoering van deze actie gebeuren.

ANTI-EROSIEMAATREGELEN IN HET DENDERBEKKEN THV WATERLOOP GERELATEERDE EROSIKNELPUNTEN

BUITEN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV DE AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE MARK, DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK EN DE BELLEBEEK (ACTIE 8B_A_086)

De gemeenten in het gebied van de Mark beschikken allemaal over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan en een erosiecoördinator (tewerkgesteld vanuit de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant). In de loop van 2016 zijn er in het gebied van de Mark verschillende erosiebestrijdingsprojecten uitgevoerd of in gang gezet. Een eerste project situeert zich ter hoogte van Winterkeer (Galmaarden). Daar is een buffergracht met bijhorende grasstrook aangelegd. Dit kaderde tevens in een afkoppelingsproject, dat ervoor zorgt dat er minder regenwater (met in dit gebied ook vaak heel wat leeminspoeling) in het rioolstelsel en verder de RWZI van Galmaarden terecht komt. Een tweede project situeert zich in de Nemerkendries, Galmaarden. Daar werd een grasstrook en aarden dam aangelegd, gecombineerd met een erosiepoel van ca. 460 m³, die het afspoelende materiaal kan bufferen. Belangrijk daarbij is het onderhoud van deze poel, die tijdig moet geruimd worden om te kunnen blijven bufferen. Ter hoogte van Koppenholle (Moerbeke, Geraardsbergen) was er heel wat erosie tijdens de wateroverlast van 27 mei tot 8 juni. Ondertussen is op het meest kritieke punt een strobale dam aangelegd. In het najaar van 2016 werd het talud ook beplant om een afkalving van dat talud tegen te gaan.

Advisering IP

Eind mei - begin juni 2016 werd onder meer de regio van de Mark sterk getroffen door wateroverlast. De hevige onweders zorgden tegelijk voor heel wat erosie, en vele straten kwamen onder een modderlaag terecht, onder meer in Herne, Bever, Galmaarden en Geraardsbergen. Dit event wijst nogmaals op de noodzaak om, zeker in het zuiden van het Denderbekken, erosiebestrijdingsmaatregelen uit te voeren. Het bekkenbestuur dringt er bij de vier bovenstaande gemeenten, maar ook bij Gooik en Ninove op aan om verder werk te maken van de uitvoering van hun erosiebestrijdingsplannen.

AANLEG VAN SEDIMENTVANG 7.8 OP DE MARK (ACTIE 8B_C_062)

Dit project zal samen uitgevoerd worden met actie 6_F_193, de aanleg van het GOG ter hoogte van de Eetveldemolen. De sedimentvang wordt namelijk in het GOG aangelegd

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Het gebied van de Mark telt ca. 25.400 mensen inwoners. In tegenstelling tot de Bellebeek is deze regio dunbevolkt, met heel wat open, agrarisch gebied. Deze sterk gespreide bebouwing is één van de belangrijkste redenen waarom dit gebied binnen het Denderbekken de laagste rioleringsgraad (66,6%) en de laagste zuiveringsgraad (61,0%) heeft. Bij 91 woningen wordt momenteel het afvalwater gezuiverd via een individuele behandeling (IBA). De voorbije jaren zijn er echter heel wat gemeentelijke en bovengemeentelijke projecten uitgevoerd en er zijn nog verschillende projecten in uitvoering. Dit zal binnen afzienbare tijd een positief effect hebben op de waterkwaliteit.

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

In het aandachtsgebied van de Mark is er door Aquafin aan 10 projecten gewerkt in de loop van 2016:

- 2 projecten zijn uitgevoerd: 22056 (Lievebeekwijk, Herne) en 22490 (Scheibekstraat - Hollestraat, Herne)
- 1 project is deels uitgevoerd, en deels in voorbereiding: 22064AA (22064AB & 22064B) - Sanering Kokiane
- 7 projecten zijn nog in volle voorbereiding, waaronder 21343 (Aansluiting Geraardsbergsestraat, Galmaarden), 22312 (aansluiting Nieuwenhove, Geraardsbergen) en 22777 (aansluiting Leenstraat, Herne)

ADVISINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

In 2016 zijn er twee projecten geadviseerd door het bekkensecretariaat:

- 22.308: Aansluiting Grunselborrestraat - Huismanstraat - Sint Leonardus (Galmaarden). Dit project werd voorwaardelijk gunstig geadviseerd, waarbij er rekening moet gehouden worden met de landschappelijke inkleding van het te bouwen pompstation, en met het aanwezige culturele erfgoed tijdens de werken. Daarnaast werd tijdens de consensusvergadering opgemerkt dat het technisch plan nog dient aangepast te worden met betrekking tot het gemeentelijke en bovengemeentelijk aandeel van de riolering.

- 23.196: Verbinding Lindestraat - Arebeekstraat naar Collector 94243 (Herne). Dit project, een renovatie van een bestaande leiding, werd gunstig geadviseerd.

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Op het Optimalisatieprogramma 2018 - 2022 stonden twee projecten gelegen in het afstroomgebied van de Mark: aansluiting Winterkeer en aansluiting Arebeekstraat. Beiden werden hoog geprioriteerd, met aansluiting Winterkeer als voornaamste project. Beide projecten werden echter niet weerhouden op het OP 2018. Deze twee projecten zijn nadien aangevuld met drie afkoppelingsprojecten: afkoppeling Pontembeek, afkoppeling Poreel en optimalisatie Moerbeke. Gezien er nog bijkomende afspraken nodig zijn met de betrokken waterbeheerders inzake erosie, werden ook deze projecten niet meegenomen op het OP 2018.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Op het Optimalisatieprogramma 2019 - 2023 staan 7 projecten gelegen in het gebied van de Mark. Bij vier daarvan wordt er extra huishoudelijke vuilvracht aangesloten op het rioleringsstelsel. Bij drie projecten gaat het om optimalisatie- en afkoppelingsprojecten:

- *Aansluiting Winterkeer - Herhout*

- Afkoppeling Pontembeek
- Aansluiting Arebeekstraat
- Afkoppeling Poreel
- Aansluiting Akrenbos
- Optimalisatie Moerbeke
- Aansluiting Commijn & Romont - Fase 2

Het bekkenbestuur vraagt om het aansluitingsproject Winterkeer - Herhout mee te nemen op het programmajaar 2019, net als de drie afkoppelingsprojecten. De drie resterende aansluitingsprojecten zijn momenteel nog niet klaar voor uitvoering. Een groot knelpunt daarbij is de grote afstand waarvoor er riolering moet aangelegd worden om een (relatief) beperkt aantal IE's te zuiveren. Hetzelfde probleem doet zich voor bij de resterende GUP's waaraan nog geen saneringsproject is gekoppeld. Ter hoogte van Manhove (Herne) wordt via het project 23214 (OP 2017) wel een belangrijk verdunningsknelpunt aangepakt. De opwaartse strengen moeten wel nog allemaal aangesloten worden.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

De gemeente Herne heeft in 2016 onder meer een deel van het grote saneringsproject in Kokiane uitgevoerd. In Gooik zijn er rioleringswerken in de Pastorijstraat uitgevoerd. In Galmaarden tensloten is de Brusselbaan onder handen genomen.

WATERKWANTITEIT

BOUWEN VAN EEN GOG (GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED) OP DE MARK TER HOOGTE VAN DE EETVELDEMOLEN TE TOLLEMBEEK (ACTIE 6_F_193)

BOUWEN VAN GOG'S EN UITBREIDING BESTAAND GOG (GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED LANGS DE MARK TE HERNE (ACTIE 6_F_248)

AANLEG VAN EEN WATERKERING LANGS DE MARK TER HOOGTE VAN DE STATIONSSTRAAT TE HERNE EN DE NIEUWSTRAAT TE GALMAARDEN (ACTIE 6_H_023)

UITBREIDEN VAN DE BESTAANDE BYPASS OP DE MARK TER HOOGTE VAN DE DRISCAERTMOLEN TE GALMAARDEN (ACTIE 6_I_053)

////////////////////////////////////

Die vier bovenstaande acties kaderen binnen het Totaalplan Mark van de VMM. Met dit plan beoogt de VMM in eerste instantie de wateroverlast in het valleigebied van de Mark zoveel mogelijk te beheersen. Hiervoor worden verschillende projecten uitgevoerd: de uitbreiding van het bestaande wachtbekken van Sint-Pieters-Kapelle (6_F_248), de aanleg van een twee-traps GOG opwaarts de dorpskern van Herne(6_F_248), de aanleg van een groot GOG opwaarts de dorpskern van Galmaarden (6_F_193), en lokale indijkingswerken ter hoogte van de dorpskernen van Herne en Galmaarden (6_H_023). De indijkingswerken ter hoogte van de Stationsstraat te Herne en de Nieuwstraat te Galmaarden zullen het eerst uitgevoerd worden, en zijn voorzien in de loop van 2017.

Eenmaal de indijkingswerken afgerond zijn, kan men de aanleg van de GOG's op het terrein verder concretiseren.

Voor het GOG net opwaarts de Stationsstraat in Herne, zal de bedding van de Mark een paar meter naar het westen opschuiven. Tussen de nieuwe en oude bedding wordt de dijk aangelegd, en de oude loop zal daar dienst doen als afwateringsweg voor het water dat van de tuinen komt. De uitbreiding van de bestaande bypass op de Mark ter hoogte van de Driscaertmolen zal ervoor zorgen dat het afwaartse deel van de dorpskern van Galmaarden meer gespaard blijft van wateroverlast. De verhoogde afvoer zal geen impact hebben op afwaartse overstromingen, gezien dit water beter verspreid wordt over de natuurlijke overstromingsvlakte van de Mark.

Advisering IP

Het Totaalplan Mark en alle acties uit het BSD Denderbekken vormen een belangrijke stap in de verdere beheersing van de wateroverlast in het stroomgebied van de Mark. Het bekkenbestuur wil echter een paar kanttekeningen maken voor alle betrokken partijen:

- *De timing van de werken is al een paar keer (licht) vooruitgeschoven. Er wordt op aangedrongen om met de werken op het terrein te beginnen.*
- *Het Totaalplan biedt mogelijkheden voor de beheersing van wateroverlast en de optimalisatie van de structuurkwaliteit (oplossen vismigratieknelpunten en aanpassing hydromorfologie). Men heeft het daarbij nooit over waterkwaliteit. Toch moet ook daarr oog voor zijn binnen het project. Onder meer bij de "degradatie" van de Mark ter hoogte van de Stationsstraat te Herne tot afwateringsweg voor het tuinwater, is het aangewezen om te overleggen met de gemeente om achterwaartse lozingen aan te pakken*
- *Naast protectieve maatregelen is ook preventie en paraatheid belangrijk in dit gebied. Overleg met betrokken waterbeheerders en gemeenten is daarom belangrijk naar sensibilisering toe van alle P's.*
- *Overleg met Wallonië is belangrijk met betrekking tot waterkwantiteitsbeheer, gelet op het feit dat de Mark zowel op- als afwaarts in Wallonië stroomt.*
- *Overleg met de burgers ter plaats is eveneens belangrijk in het creëren van een voldoende groot draagvlak voor de maatregelen. Ook van belang daarbij zijn de flankerende maatregelen die voorzien zijn bij de aanleg van een overstromingsgebied. Een GOG heeft immers een bepaalde impact op het gebruik van de ruimte. Nu en bij toekomstige maatregelen, is een*

kostenbatenanalyse waarbij een vergelijking gemaakt wordt met andere maatregelen aangewezen.

OVERSTROMINGEN IN 2016

De neerslag-episode (plaatselijk tot 25 mm) van 9 - 10 februari zorgde voor sterk verhoogde waterpeilen van de waterlopen in het stroomgebied van de Mark. Er deden zich op verschillende plaatsen overstromingen voor, maar die zorgde voor weinig of geen wateroverlast.

Een veel grotere wateroverlast deed zich voor in de periode van 27 mei tot 8 juni. Het wachtbekken in Sint-Pieters-Kapelle op de Mark werd aangesproken maar kon wateroverlast in het stroomgebied niet voorkomen. De problemen werden immers niet veroorzaakt door het buiten de oevers treden van de

Wateroverlast op de Edingseweg in Viane (bron: Het Nieuwsblad)

Mark of andere zijwaterlopen maar wel door afstromend water en modder. Die periode werd namelijk gekenmerkt door de passage van een reeks zeer intense onweersbuien. Over de hele periode werd bijvoorbeeld in Moerbeke (Geraardsbergen) een totale neerslag van ruim 155 mm gemeten. De belangrijkste getroffen gemeenten zijn Geraardsbergen (Zandbergen, Onkerzele, Moerbeke, Viane), Galmaarden, Herne en Bever. Volledige straten en woningen stonden onder water en het afstromend water sleurde van de pas

bewerkte akkers ook heel wat bodemmateriaal mee.

Op vraag van de CIW heeft het bekkensecretariaat bij deze gemeente een kartering gedaan van de overstromingscontouren.

Advisering IP

- Gelet op de aard van de recente wateroverlast, vraagt het bekkenbestuur om nog intenser te zoeken naar erosiekelpunten en naar de bijhorende oplossingen. Positief is wel dat de gemeenten en betrokkenen al sterk aan het inzetten zijn op deze problematiek.
- Sommige lokale problemen waren ook te wijten aan beschadigde rioleringen. Het is belangrijk om die schade zo snel mogelijk te herstellen, nieuwe rioleringen aan te leggen en waar nodig afkoppelingsprojecten uit te voeren.
- Het bekkenbestuur vindt het positief dat onder meer Geraardsbergen reeds inzet op twee projecten in de bestrijding van wateroverlast: opmaak van een hemelwaterplan (in samenwerking met Aquafin en andere betrokkenen) en een project in het kader van de individuele bescherming van woningen (in samenwerking met de VMM). Het bekkenbestuur vraagt aan alle betrokkenen om deze projecten de nodige prioriteit te geven, en om, waar mogelijk, uit te breiden naar andere gemeenten / regio's in het Denderbekken.

SIGNAALGEBIEDEN

In het aandachtsgebied van de Mark is er 1 signaalgebied gelegen: Moerbeke , Geraardsbergen (DEN-AG05). Gelet op de conclusies in de startbeslissingsfiche (verdere ontwikkeling mogelijk, mits verscherpte watertoets - maximaal inzetten op infiltratie van hemelwater in het gebied) is er geen actie ondernomen door Geraardsbergen of door de provincie Oost-Vlaanderen. Er zijn ook nog geen aanvragen tot ontwikkeling in het gebied ingediend.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

VOEREN VAN EEN GEÏNTEGREERD WATERBELEID

ORGANISEREN EN COÖRDINEREN VAN GEBIEDSGERICHT OVERLEG VOOR HET AFSTROOMGEBIED VAN DE AANDACHTSGEBIEDEN BELLEBEEK, MARK EN MOLENBEEK PACHTBOSBEEK IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 9_C_044)

In 2016 hebben de VMM, de provincie Henegouwen, Service de Public de Wallonie, Contrat de rivière de la Dendre en het bekkensecretariaat een eerste keer samengezeten op een thematisch, grensoverschrijdend overleg met Wallonië. Dit gebeurde naar aanleiding van de exotenbestrijding in het gebied, meer bepaald de reuzenbalsemien. Op dit overleg werden concrete afspraken gemaakt tussen de waterbeheerders aan Waalse en Vlaamse zijde van de gewestgrens. In 2016 werd er gefocust op de waterlopen in het bovenstroomse gedeelte van het afstroomgebied: de bronlopen van de Mark in Wallonië en de waterlopen 1e en 2e categorie op het grondgebied van Herne. Voor 2017 wordt een nazorg gepland van het gebied aangepakt in 2016, en zal er begonnen worden met een eerste bestrijding van exoten langs de meer stroomafwaarts gelegen waterlopen op het grondgebied Galmaarden, Bever en Geraardsbergen. De bedoeling is om nadien eerste drie jaar een nazorg uit te voeren, zodat er geen nieuwe besmettingshaarden kunnen ontstaan.

Naast dit thematisch overleg, zal in 2017 het GTO rond de Mark opgestart worden. Dit GTO, in het kader van de screening van en het halen van de goede toestand in het aandachtsgebied, zal alle waterbeheerders en andere partijen betrokken bij het integraal waterbeleid in het aandachtsgebied Mark samenbrengen. Zo kunnen acties uit het bekkenspecifiek deel van het Denderbekken verder gespecificeerd worden en zo de waterkwaliteit vooruit helpen in de Mark.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

BIJSTURINGEN ACTIEPROGRAMMA

Tabel 1: bijsturingen acties Mark (= aandachtsgebied)

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	Betrokkene	Actie ifv KRLW/ORL	Bijsturing (aanpassing/actie wordt geschrapt/nieuwe actie)	Bijsturing motivatie
6_F_194	Bouwen van een GOG (gecontroleerd overstromingsgebied) op de Beverbeek (Mark) te Galmaarden	VMM	Dept. LV	ORL	Schrapping	De modellering heeft duidelijk aangetoond dat het effect van het GOG op de Beverbeek totaal verwaarloosbaar is. Vandaar dat de aanleg van zowel het GOG als van de sedimentvang volledig verlaten wordt.
8B_C_063	Aanleg van sedimentvang 7.9 op de Beverbeek	VMM		KRLW	schrapping	De modellering heeft duidelijk aangetoond dat het effect van het GOG op de Beverbeek totaal verwaarloosbaar is. Vandaar dat de aanleg van zowel het GOG als van de sedimentvang volledig verlaten wordt.

2.2.3 Molenbeek-Pachtbosbeek (= aandachtsgebied)

De Molenbeek-Pachtbosbeek is het kleinste aandachtsgebied van de drie in het Denderbekken. De waterloop ontspringt in Everbeek-Boven (Brakel) en slingert zich ongeveer 18 km door het heuvelachtige landschap van de Vlaamse Ardennen, alvorens uit te monden in de Dender ter hoogte van Zandbergen (Geraardsbergen). Veruit de belangrijkste zijwaterloop is de Ophasseltbeek die in Zottegem ontspringt. Andere belangrijke zijwaterlopen zijn de Larebeek, Broekbeek, de Remistebeek en de Kakebeek.

Meer informatie over de Molenbeek-Pachtbosbeek vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

WEGWERKEN VAN VISMIGRATIEKNELPUNT 5954-X2 VOOR DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK (ONBEVAARBAAR) BEHOOREND TOT SBZ-DEELGEBIED BE23000007-22 MOENEBROEKVALLEI (ACTIE 4B_E_216)

In het habitatrictlijngebied van de Moenebroeken, bevond er zich een klein vismigratieknelpunt. Een hoop stenen versperde de vrije migratie van vissen. De provincie Oost-Vlaanderen, beheerder voor dit gedeelte van de waterloop, heeft in de loop van 2016 tijdens het reguliere onderhoud van de waterloop de stenen verwijderd uit de waterloop. Deze actie kan dan ook als uitgevoerd beschouwd worden.

WEGWERKEN VAN VISMIGRATIEKNELPUNT 5954-020 VOOR DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK (ONBEVAARBAAR) (ACTIE 8A_C_093)

Het grootste vismigratieknelpunt binnen het gebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek bevindt zich ter hoogte van de Smeerebbemolen. Dit knelpunt omvat een verval van bijna 2m, en de waterloop zit er gewrongen tussen het oude molengebouw, en een visvijver. In 2016 is de Vlaamse Milieumaatschappij begonnen met de studie naar de beste oplossing voor dit knelpunt. Daaruit is als resultaat de heraanlegging van de waterloop gekomen, waarbij een deel van de visvijver zal ingenomen worden. Gelet op de lokale situatie, is de stad Geraardsbergen daarom in 2016 van start gegaan met de opmaak van een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP). Dit RUP is op 29 augustus 2016 voorlopig vastgesteld door de gemeenteraad. Het openbaar onderzoek liep van 10 oktober 2016 tot 8 december 2016. Als het RUP definitief is goedgekeurd, kan de VMM verder gaan met de uitvoering van deze actie.

Uitvoering van de werken: 2017-2018

Advisering IP

De waterkwaliteit van de Molenbeek-Pachtbosbeek is de laatste jaren verbeterd, en, gelet op de geplande inspanningen, onder meer inzake de aanleg van bijkomende saneringsinfrastructuur, zal deze kwaliteitsverbetering zich de komende jaren verder doorzetten. Een volgende stap voor deze waterloop is dan ook inzetten op een ecologische kwaliteitsverbetering, en dat zal onder meer via de uitvoering

van deze actie gebeuren. Met de oplossing van dit vismigratieknelpunt, zullen de vissen vrije doorgang hebben tot nagenoeg het hele opwaartse waterlopenstelsel. Het bekkenbestuur vraagt aan VMM om deze actie het komende jaar de nodige prioriteit te geven, gelet ook op de geleverde inspanningen vanuit de stad Geraardsbergen met de opmaak van het RUP.

WEGWERKEN VAN VISMIGRATIEKNELPUNT 5954-040 VOOR DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK (ONBEVAARBAAR) (ACTIE 8A_C_095)

Na het vismigratieknelpunt ter hoogte van de Smeerebbemolen is er nog een tweede belangrijk knelpunt aanwezig op de Molenbeek-Pachtbosbeek, ter hoogte van de Lindeveldmolen (Watermolenstraat, Lierde). De opstuwung uit steen en beton (mogelijks een restand van de oude watermolen) creëert een verval van 2 m. Door de goede structuurkenmerken van de waterloop in dit traject, en de beter wordende waterkwaliteit, is dit tevens een prioritaire actie. De provincie Oost-Vlaanderen, waterbeheerder van dit gedeelte van de waterloop, heeft aangegeven in 2017 te starten met de studie voor de oplossing van dit vismigratieknelpunt. De studie zal ook in 2018 nog verdergezet worden. De actie kadert ook binnen het Gestroomlijnd Landschap van de provincie Oost-Vlaanderen.

Uitvoering van de werken: 2019-2020

Advisering IP

De waterkwaliteit van de Molenbeek-Pachtbosbeek is de laatste jaren verbeterd, en, gelet op de geplande inspanningen, onder meer inzake de aanleg van bijkomende saneringsinfrastructuur, zal deze kwaliteitsverbetering zich de komende jaren verder doorzetten. Een volgende stap voor deze waterloop is dan ook inzetten op een ecologische kwaliteitsverbetering, en dat zal onder meer via de uitvoering van deze actie gebeuren. Met de oplossing van dit vismigratieknelpunt, zullen de vissen vrije doorgang hebben tot nagenoeg het hele opwaartse waterlopenstelsel van de Molenbeek-Moenebroekbeek. Het bekkenbestuur vraagt om deze actie de nodige prioriteit te geven.

WEGWERKEN VAN VISMIGRATIEKNELPUNT 5954-050 VOOR DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK (ONBEVAARBAAR) (ACTIE 8A_C_096)

Tijdens het studiewerk bij de opmaak van de ecologische inventarisatie en visievorming in 2003 voor de VMM werd een kleiner vismigratieknelpunt opgemerkt op de Molenbeek-Moenebroekbeek. Lokaal werd een bodemval vastgesteld, waardoor de vismigratie bemoeilijkt werd. In de loop van 2016 heeft de provincie Oost-Vlaanderen dit knelpunt tijdens het reguliere onderhoud weggewerkt. Deze actie kan dan ook als uitgevoerd beschouwd worden.

WEGWERKEN VAN VISMIGRATIEKNELPUNT 5954-X3 VOOR DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK (ONBEVAARBAAR) (ACTIE 8A_C_098)

Tijdens het studiewerk bij de opmaak van de ecologische inventarisatie en visievorming in 2003 voor de VMM werd een kleiner vismigratieknelpunt opgemerkt op de Molenbeek-Moenebroekbeek. Er bevond zich een bodemplaat in de waterloop, waardoor de vismigratie bemoeilijkt werd. In de loop

van 2016 heeft de provincie Oost-Vlaanderen dit knelpunt tijdens het reguliere onderhoud weggewerkt. Deze actie kan dan ook als uitgevoerd beschouwd worden.

ANTI-EROSIEMAATREGELEN IN HET DENDERBEKKEN THV WATERLOOP GERELATEERDE EROSIKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMEDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV DE AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE MARK, DE MOLENBEEK-PACHTBOSBEEK EN DE BELLEBEEK (ACTIE 8B_A_086)

De gemeenten in het gebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek (Geraardsbergen, Brakel, Lierde en Zottegem) beschikken allemaal over een goedgekeurd erosiebestrijdingsplan en een erosiecoördinator (tewerkgesteld vanuit de provincie Oost-Vlaanderen). In de loop van 2016 zijn er in het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek verschillende erosiebestrijdingsprojecten uitgevoerd of in gang gezet. Ter hoogte van Stuivenberg (Lierde) bevinden zich 2 knelpuntgebieden, 8a(x) en 8b uit het gemeentelijk erosiebestrijdingsplan. Wat betreft 8b, zijn er in 2016 onderhandelingen gestart met de perceelseigenaar om tot een oplossing te komen voor het probleem. Het studiebureau Arcadis heeft ondertussen de plannen klaar voor aanbesteding. De mogelijkheid bestaat dat dit project samen uitgevoerd wordt met de erosiebestrijdingsmaatregel zoals gedefinieerd voor knelpuntgebied 8a(x). Het oorspronkelijke ontwerp gaat uit van de aanleg van een aarden dam. Gelet op de lopende onderhandelingen met de perceelseigenaar, en in overleg met het gemeentebestuur van Lierde werd beslist om als voorlopige maatregel de aanleg van een strobale dam in overweging te nemen.

In 2015 werd een erosiebestrijdingsproject uitgevoerd ter hoogte van Kakebeke. Daardoor kon het pompstation van Aquafin in de onmiddellijke omgeving in 2016 geactiveerd worden. Dit overstort werkte hiervoor bijna continu. Met de inwerking treding van het pompstation zal de waterkwaliteit van de waterloop op korte termijn verbeteren.

Advisering IP

Eind mei - begin juni 2016 werd het zuiden van het Denderbekken, waaronder de regio van de Molenbeek-Pachtbosbeek getroffen door wateroverlast. De hevige onweders zorgden, in combinatie met het heuvelachtige landschap van de Vlaamse Ardennen, voor heel wat erosie. Vele straten kwamen onder een modderlaag terecht. Dit event wijst nogmaals op de noodzaak om, zeker in deze regio, erosiebestrijdingsmaatregelen uit te voeren. Het bekkenbestuur dringt er bij de betrokken gemeenten Brakel, Lierde, Zottegem en Geraardsbergen op aan om samen met de erosiecoördinator en eventueel ook de VLM blijvend werk te maken van de uitvoering van erosiebestrijdingsmaatregelen. In 2017 staan voor verschillende projecten alvast gesprekken gepland met betrokken eigenaars om te onderhandelen over mogelijke oplossingen.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

In het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek wonen ruim 13.000 inwoners, en daarvan

////////////////////////////////////

zijn er ondertussen 10.378 aangesloten op het rioleringsstelsel (79,7%). Net zoals in het afstroomgebied van de Mark gaat het hier om een relatief dunbevolkte regio, met heel wat sterk verspreide bebouwing, wat deels de lagere rioleringsgraad verklaart in vergelijking met het gemiddelde van het Denderbekken (87,6%). Ook wat betreft de zuiveringsgraad (77,5%) hinkt dit aandachtsgebied een klein beetje achter op het gemiddelde voor het Denderbekken (84,3%). In 2016 is er één bovengemeentelijk project uitgevoerd: 22916, Aansluiting Ottergemstraat - Muizenholstraat (Lierde).

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Op het OP 2018 - 2022 waren er geen projecten gedefinieerd gelegen in het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek.. Via het gebiedsdekkend uitvoeringsplan bevinden zich wel nog twee belangrijke bovengemeentelijke clusters in het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek. Het project dat bijkomende vuilvracht zou aansluiten op de KWZI van Parike is reeds opgenomen op het OP van 2003, maar is nog nooit tot uitvoering gekomen. Een tweede project bevindt zich ter hoogte van Ophasselt (Geraardsbergen). Het bekkenbestuur heeft toen aangedrongen op de opname van beide projecten in de projectenkorf voor 2019-2023.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Gelet op het advies van het bekkenbestuur op het OP 2018 - 2022 is het project ter hoogte van Ophasselt mee opgenomen in de projectenkorf (23.350: Aansluiting Bosse - Gote). Dit project behaalt een hoge score, maar is niet klaar voor uitvoering. De gemeente Herzele, verantwoordelijk voor het gemeentelijk voorbehoud, heeft momenteel een aantal zware investeringen lopen, en kan momenteel niet voldoen aan de uitvoering van dit voorbehoud. Daarnaast is het project ter hoogte van de KWZI van Parike (Brakel) voorlopig nog niet opgenomen. Ter vervanging daarvan werd een nieuw project gedefinieerd, de optimalisatie van het zuiveringsgebied Parike, waar er via de oplossing van een aantal kleinere knelpunten getracht wordt om de problematische verdunning en leeminspoeling in de KWZI te verminderen. Tot slot is er een derde, nieuw project gedefinieerd: aanleg van een gescheiden stelsel Langemunte (Lierde). ook dit project scoort zeer hoog, omdat dit een belangrijke afkoppeling betekent, net opwaarts in het stelsel van het zuiveringsgebied van de KWZI van Sint-Maria-Lierde. Ook deze KWZI kampt met heel wat verdunning en leeminspoeling. Het bekkenbestuur vraagt om deze laatste twee projecten op te nemen op het programmajaar 2019. Met betrekking tot het project in het zuiveringsgebied van Parike vraagt het bekkenbestuur wel om de noodzaak van 4 bijkomende overstorten in een aandachtsgebied nog grondig te bestuderen. Voor wat betreft het project Bosse-Gote vraagt het bekkenbestuur of het mogelijk is dit project op nemen via het lokaal pact, categorie 6, zodat men dit prioritair project kan meenemen.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

BROEKEBEEK (WL NR. 5161) - AANLEG VAN EEN OVERSTROMINGSGEBIED (ACTIE 6_F_202)

Het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek werd in het verleden reeds meermaals getroffen door wateroverlast. Sinds 2010 zijn er al verschillende ingrepen gebeurd om de wateroverlast te beperken, met onder meer de aanleg van verschillende wachtbekken. In 2016 heeft de provincie Oost-Vlaanderen een bijkomend overstromingsgebied aangelegd op de Broekebeek (waterloop nr O5161). Het wachtbekken bevindt zich opwaarts de dorpskern van Sint-Maria-Lierde. Deze actie kan dan ook als uitgevoerd beschouwd worden.

BOUWEN VAN GOG'S EN UITBREIDING BESTAANDE GOG'S LANGS DE MOLENBEEK-ZANDBERGEN TE LIERDE, GERAARDSBERGEN EN NINOVE (ACTIE 6_F_250)

De VMM heeft deze actie voltooid tijdens de opmaak van het stroomgebiedbeheerplan. De voorbije jaren zijn er 3 gecontroleerde overstromingsgebieden aangelegd in het stroomgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek:

- GOG Molenbeek. Dit is het grootste van de drie, met een maximaal vulvolume van ca. 300.000 m³. Het bevindt zich opwaarts de Vuilstraat (Geraardsbergen), ter hoogte van de samenvloeiing van de Molenbeek en de Ophasseltbeek.
- GOG Ophasseltbeek. Het kleinste van de drie wachtbekken kan maximaal 65.000 m³ water bergen, en bevindt zich op de Ophasseltbeek, opwaarts de kruising met de N42.
- GOG Moenebroekbeek. Dit wachtbekken werd het laatst voltooid, tegen de zomer van 2015. Het wachtbekken bevindt zich op de Moenebroekbeek, opwaarts de kruising met de N42, en kan bij een maximaal vulpeil ongeveer 105.000 m³ water bergen.

Met deze wachtbekken is actie 6_F_250 uitgevoerd.

AANPASTEN/VERGROTEN VAN DUIKER TE ZANDBERGEN (ONDER SPOORLIJN) I.F.V. AFVOERCAPACITEIT OP DE MOLENBEEK (ACTIE 6_I_067)

Deze actie is het resultaat van een modellering in het kader van een overstromingsrisicobeheerplan voor de Molenbeek-Pachtbosbeek. De actie wordt voorlopig niet opgestart door de VMM.

Advisering IP

In het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek is al heel wat aandacht gegaan naar het bergen van water. Voorbeeld daarvan zijn de vier gecontroleerde overstromingsgebieden die ondertussen zijn aangelegd, door de provincie Oost-Vlaanderen en door de Vlaamse Milieumaatschappij. Het bovenstrooms vasthouden van water is één van de eerste stappen die moet gebeuren om overstromingen tegen te gaan. Toch kan het ook voorkomen dat een waterloop te veel 'geknepen' wordt, waardoor er door opstuwing van teveel water opwaarts wateroverlast ontstaat. Daardoor is een goede, maar gecontroleerde afvoer van het water minstens even belangrijk. Dergelijke

kennismaking met alle partijen en met het watersysteem in het gebied. Belangrijke knelpunten inzake waterkwaliteit en waterkwantiteit werden er besproken. Kennisdeling, informatieuitwisseling en samenwerking zijn immers noodzakelijk om de goede toestand tegen 2027 in het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek te behalen. De komende jaren wordt er op regelmatige tijdstippen met de betrokken samen overlegd om de stand van zaken rond acties en maatregelen op te volgen. Dit kan zowel thematisch, rond een bepaald knelpunt of in beperkte kring gebeuren.

Meer informatie over het gebiedsgericht overleg vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

2.3 Gebiedsspecifieke acties in andere gebieden

2.3.1 Dendervallei

De Dender, de enige bevaarbare waterloop in het bekken, ontstaat in Ath door de samenvloeiing van de Dendre Orientale en de Dendre Occidentale. De Dender komt via Geraardsbergen Vlaanderen binnen. Nadien stroomt ze op het grondgebied van Ninove, Roosdaal, Denderleeuw, Liedekerke, Affligem, Aalst en Lebbeke om tenslotte na 48 km op Vlaams grondgebied in Dendermonde uit te monden in de Schelde. Het grootste deel van het Vlaamse Denderbekken (60%) ligt in Oost-Vlaanderen, de rest ligt in Vlaams-Brabant.

Meer informatie over de Dender vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

WEGWERKEN VAN VISMIGRATIEKNELPUNTEN - DENDERBEKKEN - IDEGEM - POLLARE - DENDERMONDE - AALST - GERAARDSBERGEN - DENDERLEEUW (ACTIE 8A_C_492)

Deze actie hangt samen met actie 6_I_068, de uitvoering van het stuwprogramma Dender. In 2009 is de Beneluxbeschikking vismigratie goedgekeurd, en daarbij is de Dender aangeduid als een prioriteit 2-waterloop. Dit wil zeggen dat er op de Dender tegen 2021 vrije vismigratie moet zijn. Gezien de timing van het stuwprogramma gelijkaardig is, zal de Dender hieraan kunnen voldoen. Momenteel wordt door Waterwegen en Zeekanaal volop ingezet op de nieuwe stuw van Aalst, en de vernieuwing van de stuw van Geraardsbergen. Later komen nog Teralfene, Denderleeuw, Pollare en Idegem aan de beurt.

Advisering IP

Gelet op de deadline gesteld in de Beneluxbeschikking vismigratie, vraagt het bekkenbestuur aan W&Z om zich zeker aan de vooropgestelde timing te houden. De uitvoering van het stuwprogramma van de Dender is er in de eerste plaats gekomen om de wateroverlastproblemen in het Denderbekken beter te beheersen, maar daarbij mag zeker het ecologische luik niet vergeten worden.

UITVOEREN WATERBODEMSANERING OP DE REYTE (CFR. VLAAMSE LIJST VAN PRIORITAIR TE SANEREN WATERBODEMS) (PRIORITEIT 1) (ACTIE 8B_D_009)

De waterbodemsanering op de Reyte zal uitgevoerd worden in het kader van een natuurinrichtingsproject. Hiervoor is de voorbije jaren een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. De komende periode zal er door de verschillende partners (ANB, provincie Oost-Vlaanderen, Natuurpunt,...) verder gewerkt worden aan de inhoudelijke uitwerking van het project.

Advisering IP

In 2009 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid 15 prioritair te onderzoeken waterbodems in Vlaanderen geselecteerd. Één daarvan was de Reyte. Dit onderzoek is ondertussen uitgevoerd, en daaruit is gebleken dat een sanering noodzakelijk is.. Bovendien ligt de Reyte in een belangrijk natuurgebied, de Wellemersen, tussen de stedelijke kernen van Denderleeuw en Aalst. Het bekkenbestuur dringt er op aan om deze actie prioriteit te geven binnen de werking van de waterbeheerder, de provincie Oost-Vlaanderen.

UITVOEREN WATERBODEMONDERZOEK OP DE REYTE (CFR. VLAAMSE LIJST VAN PRIORITAIR TE ONDERZOEKEN WATERBODEMS) (PRIORITEIT 1) (ACTIE 8B_F_008)

Deze actie is ondertussen uitgevoerd door de provincie Oost-Vlaanderen. De waterbodem werd na analyse niet geschikt gevonden om te hergebruiken als bodem. De kwaliteit voldoet immers niet aan de normen. Dit betekent dat de waterbodem dient gesaneerd en afgevoerd te worden door de waterbeheerder. Zoniet zal de waterbodem zelf voor bijkomende verontreiniging van de waterloop zorgen.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Het gebied van de Dendervallei is zo afgebakend dat het enkel de waterweg en zijn overstromingsvlakte omvat. Er ligt dus vrij weinig bebouwing in.

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Er stonden geen OP-projecten op het OP2018 - 2022 gelegen binnen de Dendervallei. Wel waren er twee GUP-projecten die gelegen zijn net op de grens van de Dendervallei en het 'buitengebied'. Één GUP is een ouder OP-project, 22.223 - afkoppeling Holweg - Breeweg (Zandbergen, Geraardsbergen). Dit project heeft een aanzienlijke impact op de werking van twee overstorten die in een ecologisch waardevol gebied liggen. Dit project is meegenomen op het OP 2019 - 2023. Het tweede GUP-project, eveneens in Geraardsbergen (Overboelare), betreft de aansluiting van ruim 400 IE ter hoogte van de Grote Weg. Dit project werd onder een ander scenario in 2011 een eerste keer als technisch plan ingediend ter advies, maar werd niet weerhouden.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Het project 22.223 is het enige project dat (deels) gelegen is binnen de contouren van de Dendervallei. Vooraleer dit project kan uitgevoerd worden, dienen er een aantal erosiebestrijdingswerken te gebeuren. Het bekkenbestuur vraagt aan de gemeente Ninove en de erosiecoördinator om de nodige inspanningen te leveren voor die maatregelen, gezien de belangrijke impact van dit afkoppelingsproject op twee overstorten die in ecologisch waardevol gebied liggen.

Daarnaast vraagt het bekkenbestuur om het project ter hoogte van het GUP-41018-092 in

Overboelaere, Geraardsbergen te herbekijken voor een opname op een komend OP. Dit project saneert immers nog ruim 400 IE, en saneert daarmee nog één van de grotere resterende ongezuiverde clusters in het hele Denderbekken.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

WATERKWANTITEIT

NUCHTERRIJTE (WL. NR. 5.144) - HERSTEL VAN DE HISTORISCHE MONDING (ACTIE 6_F_201)

De Nuchterrijte is een waterloop van 2e categorie, die parallel loopt aan de Dender tussen Geraardsbergen en Ninove. Één van de functies van de waterloop is de ontwatering van het meersengebied van de Nuchten. In het verleden verliep dat vrij moeizaam, gezien de Nuchterrijte sifoneerde onder de Molenbeek-Pachtbosbeek en zo verder naast de Dender noordwaarts stroomde. Hierdoor werd het water opwaarts gehouden, waardoor de Nuchten vrij lang onder water bleven staan. Bij een eventuele volgende periode van hoge waterstanden, kon er in de Nuchten geen bijkomend water gestockeerd worden, wat dus een verlies aan waterbergend vermogen is. In de loop van 2016 heeft de provincie Oost-Vlaanderen werk gemaakt van het herstel van de historische monding van de Nuchterrijte in de Dender. Aan het normale regime verandert er niks, en de waterloop zal blijven sifoneren onder de Molenbeek-Pachtbosbeek. Maar wanneer de Nuchten na een periode van regen of bij wateroverlast onder water staan, en het peil op de Dender is voldoende gezakt, zal de Nuchterrijte makkelijker kunnen afvoeren rechtstreeks in de Dender, opwaarts van de doorgang onder de Molenbeek-Pachtbosbeek

INTEGRALE ACTIE AANPAK WATEROVERLAST EN AFSTEMMEN VAN HET BEEKBEHEER OP ECOLOGISCHE DOELSTELLINGEN IN HET VEN-GEBIED NUCHTEN TE GERAARDSBERGEN (ACTIE 6_H_026)

De actie rond de Nuchten te Geraardsbergen werkt op twee sporen. Enerzijds is er het luik rond wateroverlast in de Benedenstraat. Daarnaast zijn de Nuchten een heel belangrijk natuurlijk meersengebied op linkeroever van de Dender, en doet dienst als natuurlijk overstromingsgebied. In dit gebied bevindt zich nog een belangrijk rioleringsknelpunt. Om dit op te lossen, moet er een evenwicht gevonden worden tussen buffering, instandhouding natuurgebied, zuivering Benedenstraat en zo meer. De voorbije jaren is er door het studie bureau een aanpassing gebeurd aan het ontwerp van de riolering, naar aanleiding van de opmerkingen van de adviserende instanties. In 2017 wordt de voorgestelde oplossing lokaal teruggekoppeld, en wordt er verder afgestemd met het concept van de meerlaagse waterveiligheid en met het ORBP Dender. Ondertussen is er in samenwerking met ANB een knuppelpad door de Nuchten aangelegd. Dit ging gepaard met een plechtige opening op 29 mei van 2016.

Advisering IP

De Nuchten is een belangrijk natuur- en meersengebied tussen Geraardsbergen en Ninove, dat een functie als natuurlijk overstromingsgebied voor de Dender vervult. Daarnaast loopt ter hoogte van de grens van dit natuurgebied de Benedenstraat, die nog niet gesaneerd is en zo voor een belangrijk knelpunt inzake waterkwaliteit zorgt. Het bekkenbestuur vindt het positief dat er de voorbije jaren al heel wat werk in dit project is geïnvesteerd, om een oplossing te zoeken die voor alle partijen aanvaardbaar is. Er wordt dan ook op aangedrongen op een snelle uitvoering de komende jaren.

UITVOEREN VAN HET STUWPROGRAMMA DENDER (ACTIE 6_I_068)

De uitvoering van het stuwprogramma is veruit de grootste actie qua omvang en budget in het hele Denderbekken. Binnen deze actie worden de stuwen van Geraardsbergen, Idegem, Pollare, Denderleeuw en Aalst vernieuwd. De stuw te Teralfene zal verwijderd worden. Ondertussen zijn de werken ter hoogte van Geraardsbergen en Aalst op het terrein aan de gang. Daarnaast is er in 2016 een klankbordgroep doorgedaan te Denderleeuw, over de werken aan de stuw van Denderleeuw zelf, en over de afschaffing van de stuw van Teralfene. De verschillende partners betrokken bij het integraal waterbeleid waren hierop aanwezig. De afschaffing van de stuw van Teralfene heeft hier bijvoorbeeld een impact op de monding van de Bellebeek, waar mogelijks een vismigratieknelpunt kan ontstaan. Voor het komende jaar plant men de afronding van de voorontwerpstudie. Tegen het einde van het jaar start de voorbereiding ter aanbesteding van de werken. Tot slot zijn er nog de stuwen ter hoogte van Idegem en Pollare. Hiervoor is het voorbije jaar de voorontwerpstudie aanbesteed. Het komende jaar zal in het teken staan van deze studie. Men verwacht tegen ten laatste 2019 dat alle werken zijn aanbesteed om op het terrein in uitvoering te gaan.

Advisering IP

Het stuwprogramma van de Dender is één van de belangrijkste werken in het kader van de aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei. Het water vanuit Wallonië passeert vandaag de dag nog de oude stuwen, waar het water niet voldoende kan passeren. Een betere, gecontroleerde afvoer zal een positief effect hebben op bovenstroomse delen van de Dendervallei. Het bekkenbestuur dringt er dan ook sterk op aan bij W&Z om absolute prioriteit te geven aan het uitvoeren van het stuwprogramma van de Dender, en waar mogelijk, het proces nog te versnellen.

OVERSTROMINGEN IN 2016

Een neerslagperiode (plaatselijk tot 25 mm) van 9 - 10 februari zorgde voor sterk verhoogde waterpeilen van de onbevaarbare waterlopen in de gemeenten in het zuiden van het bekken (Brakel, Lierde, Geraardsbergen, Herne,...) maar ook op de Dender werden op een aantal plaatsen de alarmdrempel overschreden. Onder meer in Idegem, Erembodegem en Denderbelle. In de afwaartse delen was dit een tijdelijk fenomeen, in functie van het hoogwater op de Schelde, waardoor de Dender maar op beperkte momenten kan afvoeren in de Schelde. Meer opwaarts zijn de hoge waterpeilen op

de Dender in belangrijke mate afkomstig vanuit Wallonië. De terugkeerperiode van het toen gemeten piekdebiet in Overboelare is ongeveer 2 jaar. Door het hoge peil werd in het centrum van Geraardsbergen de Grotestraatbrug een aantal dagen omhoog geplaatst.

Op de Dender was er enige tijd een vloedregime ingesteld en heeft men de scheepvaart uit veiligheidsoverwegingen verboden. W&Z creëerde met deze preventieve actie een bergingsbuffer voor het aankomende water, waardoor grotere problemen door ophoping van het water in de laagst gelegen panden werd voorkomen. Het Denderbellebroek is aangesproken tijdens het stormtij op de Schelde.

Ook tijdens de periode van 27 mei tot 8 juni bereikte de Dender zeer hoge waterstanden, onder meer ter hoogte van Geraardsbergen. Alles was in gereedheid gebracht voor het geval dat de Dender buiten haar oevers zou treden. Het waterpeil stagneerde uiteindelijk net onder het hoogste punt van de oever in Geraardsbergen.

Advisering IP

De waterstanden op de Dender gedurende de neerslagperiodes van 2016 maakten duidelijk dat er dringend werk moet gemaakt worden van een betere, gecontroleerde afvoer van het water. De uitvoering van het stuwprogramma door W&Z is voor het bekkenbestuur dan ook een absolute prioriteit in het Denderbekken in de aanpak van overstromingen in de Dendervallei.

SIGNAALGEBIEDEN

Van de 17 signaalgebieden (13 uit reeks 1 & 2, 4 uit reeks 3) zijn er vijf gelegen binnen de contouren van de Dendervallei. Hun aanduiding is er ook gekomen op basis van de overstromingskans vanuit de Dender.

- Burchtdam, Ninove (DEN-AG01): Burchtdam is gelegen langs de Dender te Ninove, tussen de stadskern, de Dender, de N8 en de N28. Het gebied kampt regelmatig met wateroverlast, en is ingekleurd deels als woonuitbreidingsgebied, industriegebied, recreatiegebied en parkgebied. In 2016 heeft de Vlaamse Regering de provincie Oost-Vlaanderen aangesteld als initiatiefnemer voor de opmaak van een RUP voor dit gebied, met speciale aandacht voor de herbestemming van de greenfield⁵. Ondertussen is het ontwerpend onderzoek afgerond, en wordt er gestart met de opmaak van het RUP. Over verschillende thema's, zoals de ontsluiting, de stedenbouwkundige aanleg,..., moeten er nog bijkomende afspraken gemaakt worden. Daarnaast loopt ook het participatief traject, waarbij de omwonenden mee betrokken worden bij de verdere ontwikkeling van het gebied.
- De Gavers, Geraardsbergen (DEN-AG04): De Gavers is een provinciaal recreatiedomein, gelegen in Geraardsbergen langs de oever van de Dender. Dit gebied is onder meer tijdens de wateroverlast van november 2010 en januari 2011 zwaar getroffen. Het bestaande BPA dat van kracht is op dit gebied biedt op dit moment de nodige voorwaarden voor het gebied. Op

⁵ De term 'greenfield' wordt gebruikt bij de ontwikkeling van een tot op heden openruimte gebied.

lange termijn behoort de opmaak van een provinciaal RUP tot de mogelijkheden. Dit RUP zou een globale ontwikkelingsvisie moeten bevatten waarin bijkomende voorwaarden voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen geïntegreerd worden.

- Spinnewiel, Affligem (DEN-AG12): De conclusies van de startbeslissingsfiche geven aan dat de gemeente een RUP dient op te stellen, waarbij de precieze afbakening (te vrijwaren gebied - te ontwikkelen mits voorwaarden) binnen het gebied bepaald wordt op basis van de overstromingsgevaarkaarten. Voorlopig is er nog geen initiatief genomen om dit RUP op te starten.
- Industriegebied Denderleeuw (SG_R3_DEN_01). In 2016 werden de vervolgstappen voor de derde en laatste reeks signaalgebieden voor het Denderbekken goedgekeurd op de CIW. Ondertussen is deze beslissing bekrachtigd door de Vlaamse Regering in het voorjaar van 2017. Het signaalgebied Denderleeuw is opgesplitst in een zone die gevrijwaard moet blijven van ontwikkeling, aangevuld met een zone waar bebouwing mits strengere voorwaarden toegelaten is.
- Rood Kruisstraat, Geraardsbergen (SG_R3_DEN_03): Dit signaalgebied ligt vlak naast de Dender, pal in stadscentrum van Geraardsbergen. Dit gebied kent een hoge overstromingskans, en de conclusie van de startbeslissingsfiche is dan ook om dit gebied te vrijwaren van verdere ontwikkeling. Een mogelijke denkpiste daarbij is om dit gebied via het instrument grondenruil een zachte bestemming te geven, en de harde bestemming aan een ander, overstromingsvrij perceel toe te kennen. Verder onderzoek en overleg is nodig vooraleer er verder stappen kunnen gezet worden.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

2.3.2 Molenbeek-Ter Erpenbeek

De Molenbeek - Ter Erpenbeek is de langste zijwaterloop van de Dender op Vlaams grondgebied. Ze meet van bron tot monding ruim 27,5 km, en stroomt door 5 gemeenten. De bron bevindt zich in Zottegem, vlakbij de wijk Smissenhoek. Daarna stroomt de beek door Herzele, Erpe-Mere (waar ze één van haar namen aan dankt), vormt ze deels de gemeentegrens tussen Erpe-Mere en Haaltert, en mondt ze tenslotte uit in de Dender te Aalst. Het afstroomgebied van de Molenbeek - Ter Erpenbeek heeft een lange, smalle vorm, met weinig belangrijke zijwaterlopen. Onder meer de Meiligembeek en Holbeek monden uit in de Molenbeek.

Meer informatie over Molenbeek - Ter Erpenbeek vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET DENDERBEKKEN THV WATERLOOP-GERELATEERDE EROSEKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV DE AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE MOLENBEEK - TER ERPENBEEK EN DE MOLENBEEK - TERKLEPPEBEEK (ACTIE 8B_A_085)

Op grondgebied van Herzele werd met de wateroverlast van 27 mei tot 8 juni duidelijk dat er verschillende erosieknel punten aanwezig zijn. Onder meer ter hoogte van de Erpenstraat, de Holbeekstraat en Neerwegstraat en de Speistraat kwam er toen heel wat modder en leem op de weg. Voor wat betreft de eerste twee knelpunten waren er in het verleden moeilijkheden met de landbouwers. Gezien er met de recente wateroverlast ook duidelijk bleek dat er heel wat schade voor de landbouwers zelf is, worden in 2017 de gesprekken weer opgestart. Voor het knelpunt in de Speistraat is de landbouwer wel bereid gevonden tot de aanleg van een grasstrook. Daar speelt echter de bedrijfszekerheid nog een rol.

Advisering IP

Erosie is nog steeds een belangrijk knelpunt in het Denderbekken. het zorgt ervoor dat er nutriënten in de waterloop terecht komen, en dat de waterloop dreigt dicht te slibben en zo onvoldoende het water kan afvoeren. Het bekkenbestuur vraagt aan de gemeenten Zottegem, Herzele, Erpe-Mere en Haaltert om de nodige prioriteit te geven aan dergelijke projecten.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

In 2016 zijn er 2 belangrijke projecten, Sanering Boekent en Aansluiting Wijnhuize, ingediend door Aquafin ter advisering bij het bekkensecretariaat. Deze projecten zullen heel wat vuilvracht saneren in het gebied van de Molenbeek - Ter Erpenbeek (ca. 800 IE). Daarnaast zal er de komende jaren via enerzijds "Aansluiting Doornstraat" en anderzijds "Aansluiting Woubrechtgem" (beiden Herzele en

op het OP 2017 (aansluiting Woubrechtgem - fase 2: OP2018)) ook nog eens bijkomend meer dan 400 IE in het bovenlopenstelsel van de Molenbeek gesaneerd worden. Tot slot is het project 22227 (Aansluiting Keiberg, Haaltert), in voorbereiding.

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

Het technisch plan 22.317 - Sanering Boekent - werd voorwaardelijk gunstig geadviseerd. Het project dwarst een gewestweg, zodat er een aantal technische voorwaarden aan gekoppeld zijn vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer. Het technisch plan 23.042 - Aansluiting Wijnhuize - werd ook voorwaardelijk gunstig geadviseerd. Er wordt voor 2 verschillende projecten 2 aparte bufferbekkens vlakbij elkaar aangelegd. De vraag is of deze kunnen geïntegreerd worden. Daarnaast is er afstemming nodig met AWV, die daar in de toekomst een groot project plant, met de aanleg van een nieuw rechtgetrokken tracé van de N42.

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Er werd 1 project voorgesteld door Aquafin, aanleg van een verbindingriolering tussen Otterkant en Ressegemstraat, gezien de slechte staat van de bestaande riolering. Dit project werd niet als prioritair weerhouden.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Het bekkenbureau acht het project Aansluiting Landries als waardevol. Het project situeert zich in recent overstroomd gebied en de waterloop waarin de vuilvracht op dit moment terecht komt, loopt net afwaarts door VEN-gebied. Er wordt gevraagd om dit project in aanmerking op te nemen op het OP2019.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Via het goedgekeurde GUP zijn er de komende planperiode 9 projecten aangeduid met prioriteit 1 of 2, goed voor een sanering ruim 600 bijkomende inwonersequivalenten. Het gaat daarbij onder meer om een project ter hoogte van Wolvenhoek (Zottegem), een project ter hoogte van Wijnhuizestraat (Zottegem), een project ter hoogte van de Populierenstraat (Erpe-Mere) en ter hoogte van Krekelenweg - Processieweg - Heldergerstraat (beide Haaltert). Het project ter hoogte van de Hoomweg en Dekkersveld is vorig jaar uitgevoerd.

WATERKWANTITEIT

BOUWEN VAN EEN GOG (GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED) OP DE HOLBEEK TE ERPE-MERE / HERZELE (ACTIE 6_F_191)

De actie omvat de aanleg van bijkomende waterbergende capaciteit in het stroomgebied van de Molenbeek-Ter Erpenbeek. Wegens een administratieve vergissing werd deze actie in het bekken specifieke deel van het stroomgebiedbeheerplan oorspronkelijk toegewezen aan de Vlaamse Milieumaatschappij. Dit wordt via dit WUP rechtgezet, zodat de provincie Oost-Vlaanderen, waterbeheerder van de Holbeek, initiatiefnemer wordt van deze actie. Omwille van deze fout is de actie nog niet opgenomen op het meerjarenprogramma van de provincie, en wordt de actie de komende jaren niet uitgevoerd.

Advisering IP

Het bekkenbestuur begrijpt dat er door de voorafgaande vergissing niet voldoende tijd was voor de provincie Oost-Vlaanderen om deze actie alsnog op haar meerjarenprogramma te plaatsen. Toch vraagt het bekkenbestuur om de timing voor deze actie niet volledig achteruit te schuiven. Om de wateroverlast in het overstromingsgevoelige gebied van de Molenbeek-Ter Erpenbeek op een integrale manier aan te pakken, is de aanleg van wachtbekkens in deze regio immers zeker noodzakelijk. Het bekkenbestuur vraagt dus aan de provincie Oost-Vlaanderen om bij de opmaak van het volgende meerjarenprogramma deze actie mee op te nemen.

BOUWEN VAN EEN GOG (GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED) OP DE MOLENBEEK - TER ERPENBEEK TE HERZELE (ACTIE 6_F_192)

Voor meer informatie, zie actie 6_F_191.

BOUWEN VAN EEN GOG (GECONTROLEERD OVERSTROMINGSGEBIED) OP DE MOLENBEEK - TER ERPENBEEK TE HERZELE (ACTIE 6_F_251)

Voor meer informatie, zie actie 6_F_191.

REALISATIE VAN BESCHERMINGSDIJKEN LANGS DE MOLENBEEK - TER ERPENBEEK TE AALST TER HOOGTE VAN DE LEDEBAAN MET MAXIMAAL BEHOUD VAN BERGINGSCAPACITEIT VALLEIGEBIED (ACTIE 6_H_024)

Deze actie is ook het resultaat van het model overstromingsrisicobeheerplan onbevaarbare waterlopen voor de Molenbeek-Ter Erpenbeek. Men is nog niet gestart met de verdere uitwerking (studie, aanbesteding, uitvoering op het terrein). De komende jaren zijn er geen verdere stappen gepland.

Advisering IP

Een integrale aanpak van wateroverlast in het afwaartse gedeelte van de Molenbeek-Ter Erpenbeek is zeer belangrijk, onder meer door de hoge bevolkingsdichtheid en de grote impact van wateroverlast. De aanleg van dijken is met het oog op het creëren van ruimte voor water niet altijd de meest aangewezen

optie. Het bekkenbestuur vraagt dan ook aan de provincie Oost-Vlaanderen en VMM om het effect van de acties 6_F_191, 6_F_192 en 6_F_251 goed te onderzoeken. Afhankelijk daarvan kan men deze actie versneld uitvoeren.

OVERSTROMINGEN IN 2016

De wasperiode van 15-17 januari 2016 veroorzaakte in het stroomgebied van de Molenbeek - Ter Erpenbeek geen problemen. In het stroomgebied werd 1 van de 3 wachtbekkens aangesproken.

Ook de wateroverlast in de periode van 27 mei tot 8 juni bleef in het stroomgebied van de Molenbeek - Ter Erpenbeek eerder beperkt. Enkel het wachtbekken Aaigem Lammersweg werd aangesproken. De problemen beperkten zich tot een aantal ondergelopen straten her en der in het stroomgebied.

Advisering IP

De regio van de Molenbeek - Ter Erpenbeek werd het voorbije jaar dan wel minder getroffen door wateroverlast dan andere gebieden in het Denderbekken, het bekkenbestuur vraagt aan de provincie Oost-Vlaanderen en de VMM om toch ook hier voldoende aandacht te hebben voor deze problematiek. Bovenstaande acties, met prioriteit voor het aanleggen van de wachtbekkens, zullen alvast een positief effect hebben op mogelijke wateroverlast.

2.3.3 Molenbeek-Terkleppebeek

Het gebied van de Molenbeek-Terkleppebeek, in het uiterste zuidwesten van het Denderbekken is slechts 17,2 km² groot, en strekt zich uit over 2 gemeenten: Brakel en Geraardsbergen. Het stroomgebied bestaat uit twee hoofdwaterlopen, de Molenbeek-Terkleppebeek en de Molenbeek-Kalsterbeek die ter hoogte van Goeferinge (Geraardsbergen) samenvloeien. Daarna stroomt de Molenbeek verder richting het stadscentrum van Geraardsbergen om daar uit te monden in de Dender. Het is ecologisch één van de meest waardevolle waterlopen en gebieden in het Denderbekken. Nagenoeg het hele bovenlopenstelsel bevindt zich in habitatrichtlijngebied.

Meer informatie over Molenbeek - Terkleppebeek vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

WEGWERKEN VAN HET VISMIGRATIEKNELPUNT 6064-010 OP DE MOLENBEEK-TERKLEPPEBEEK (ACTIE 8A_C_177)

In het kader van deze actie pakt de provincie Oost-Vlaanderen een belangrijk vismigratieknelpunt aan ter hoogte van de Ter Walle Molen (Zarlardinge). Gezien de waterkwaliteit op deze waterloop gunstig evolueert, en de waterloop al over een goede ecologische structuur beschikt, kent dit vismigratieknelpunt een vrij hoge prioriteit. De provincie zal in de loop van 2017 starten met de studie voor het oplossen van dit knelpunt.

Uitvoering van de werken: 2019 - 2020

ANTI-EROSIE MAATREGELEN IN HET DENDERBEKKEN THV WATERLOOP-GERELATEERDE EROSIEKNELPUNTEN BUITEN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER THV DE AFSTROOMGEBIEDEN VAN DE MOLENBEEK - TER ERPENBEEK EN DE MOLENBEEK - TERKLEPPEBEEK (ACTIE 8B_A_085)

ANTI-EROSIEMAATREGELEN IN HET DENDERBEKKEN THV WATERLOOP GERELATEERDE EROSIEKNELPUNTEN IN BESCHERMDE GEBIEDEN, ONDER MEER BE23000007 (ACTIE 4B_D_108)

In Brakel zijn er verschillende erosieknelpunten aangeduid in het gemeentelijk erosiebestrijdingsplan. In 2016 zijn er voor een aantal van deze punten verdere stappen ondernomen om deze gericht aan te pakken.

In het bovenlopenstelsel van de Molenbeek-Terkleppebeek, dat nagenoeg volledig binnen de SBZ-zone BE23000007 ligt, is in het gemeentelijk erosiebestrijdingsplan van Brakel een knelpunt gelokaliseerd ter hoogte van Pevnage, en het kruispunt met de Maandagstraat. De voorbije jaren is er een diepgaandere analyse gebeurd van de erosiegevoelige landbouwpercelen ter hoogte van dat punt, om na te gaan welke de beste oplossingen in dat gebied zijn. In 2016 is met deze informatie en met de strengere erosiewetgeving nagegaan voor welke percelen er verplichtende maatregelen zijn gelden.

Een ander knelpunt situeert zich ter hoogte van de Breedstraat. De aanwezige akkerpercelen hellen af naar een onverharde losweg. Via deze losweg stroomt het water af in de richting van de bewoning. De meest wenselijke optie hier om water- en modderoverlast te voorkomen is de verlegging of wijziging van de perceelstoegang. Voorlopig zit men nog in de voorbereidende fase voor de verdere oplossing van dit knelpunt. Verder overleg over de te volgen aanpak is dan ook eerst aan de orde.

Advisering IP

Erosie blijft een algemeen knelpunt in het Denderbekken. Ter hoogte van beschermde gebieden kan men via kleinschalige erosie maatregelen wel belangrijke kwaliteitswinsten behalen. Het bekkenbestuur geeft aan om naar oplossingen te komen voor de knelpunten die hierboven beschreven staan.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

De Molenbeek - Terkleppebeek behoort tot de VHA-zone "Dender tot monding Molenbeek - Pachtbosbeek". Gegevens met betrekking tot aansluitingsgraden zijn dan ook moeilijk eenduidig te bepalen voor het gebied. Algemeen kan gesteld worden dat het om een vrij gelijkaardig gebied gaat als de Molenbeek-Pachtbosbeek, met heel wat verspreide bebouwing (afwaarts stroomt de Molenbeek-Terkleppebeek wel door Geraardsbergen). Er bevindt zich nog slechts 1 bovengemeentelijk project in het gebied van de Molenbeek-Terkleppebeek, in de gemeente Brakel. Er bevinden zich wel nog een aantal projecten waarvoor de gemeente de huishoudelijke vuilvracht dient in te zamelen.

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

Gelet op de zeer verspreide bebouwing in het afstroomgebied, wordt de omslagwaarde van het aantal gezuiverde IE's per project zelden gehaald. Deze omslagwaarde bepaalt wanneer het project overgaat ter hoogte van een overnamepunt van een gemeentelijk naar een bovengemeentelijk project. De bovengemeentelijke infrastructuur is dan ook beperkt.

ADVISINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Er is nog slechts 1 bovengemeentelijke cluster die moet gesaneerd worden, ter hoogte van de dorpskern van Everbeek-Beneden. Hieraan is nog geen project gekoppeld. Het bekkenbureau acht dit wel een belangrijk project gezien het ecologische belang van het bovenlopenstelsel van de Molenbeek-Terkleppebeek. Er wordt dan ook gevraagd om dit project mee op te nemen op het meerjarenprogramma.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Het project ter hoogte van Everbeek-Beneden blijft voorlopig op de GUP-lijst staan, zonder gekoppeld

projectnummer. Het bekkenbestuur vraagt aan Aquafin en VMM voor een opname op het rollend meerjarenprogramma.

Daarnaast zijn een aantal knelpunten, gedefinieerd binnen het project AQF2211 - Optimalisatie Zuiveringsgebied Parike - gelegen binnen het afstroomgebied van de Molenbee - Terkleppebeek. Voor meer informatie wordt verwezen naar het advies onder 2.2.3

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

WATERKWANTITEIT

MOLENBEEK-TERKLEPPEBEEK (WL. NR. 5.197) - AANLEG DERDE BUFFERBEKKEN (ACTIE 6_F_203)

De provincie Oost-Vlaanderen wil een derde en voorlopig laatste gecontroleerd overstromingsgebied aanleggen op de Molenbeek-Terkleppebeek, net opwaarts de dorpskern van Everbeek-Beneden (Brakel). De plannen zijn ondertussen voorhanden bij de provincie, het is momenteel nog wachten op de onteigeningen van de betrokken percelen. Hiervoor is de gemeente Brakel zelf verantwoordelijk. De onderhandelingen zijn op dit moment nog lopende. De provincie heeft ondertussen aangegeven dat van zodra de onteigening rond is, men in 2017 het ontwerp kan afwerken en de nodige vergunningen kan aanvragen. In 2018 kunnen de werken aanbesteed worden en op het terrein in uitvoering gaan.

Uitvoering van de werken: 2018 - 2019

Advisering IP

In het kader van de bescherming van de dorpskern van Everbeek-Beneden tegen wateroverlast is dit derde bufferbekken op de Molenbeek-Terkleppebeek een belangrijke actie. Het bekkenbestuur dringt er dan ook op aan bij de gemeente Brakel om de nodige onteigeningen nog dit jaar te finaliseren, zodat de werken op het terrein op korte termijn van start kunnen gaan.

SIGNAALGEBIEDEN

Op de grens met de Dendervallei ligt het signaalgebied Sint-Jozefsinstituut in Geraardsbergen (SG_R3_DEN_04). Dit signaalgebied situeert zich ter hoogte van de monding van de Molenbeek-Terkleppebeek in de Dender, en kent dus een tweeledige overstromingsproblematiek: vanuit de Dender, en vanuit de Molenbeek zelf. Een deel van het gebied is aangeduid als te vrijwaren gebied, wegens de zeer grote overstromingskans, voornamelijk vanuit de Dender. In de rest van het signaalgebied is ontwikkeling mogelijk, mits rekening gehouden wordt met de voorwaarden opgenomen in de startbeslissingsfiche. De definitieve vaststelling van deze vervolgstappen is in het voorjaar van 2017 gebeurd door de Vlaamse Regering. Hierna kan de stad Geraardsbergen de nodige stappen ondernemen ter uitvoering van deze startbeslissing.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

2.3.4 Vondelbeek

De Vondelbeek ontspringt in Merchtem en vormt gedurende 5,7 km de grens van Opwijk, eerst met Merchtem, nadien met Buggenhout. Daarna stroomt de waterloop nog door Lebbeke om tenslotte in Dendermonde uit te monden in de Schelde. Oorspronkelijk mondde de Vondelbeek uit in de Dender, maar de huidige, kunstmatige monding werd aangelegd omstreeks 1970. De inkokering kwam er om de geurhinder tegen te gaan, en zo kon de waterloop rechtstreeks in de Schelde uitmonden. Ondertussen is het traject ter hoogte van het Kalendijkgebied weer opengelegd. Om de wateroverlast tegen te gaan, zijn er verschillende wachtbekkens aangelegd in het stroomgebied. Belangrijke zijwaterlopen zijn de Kluisbeek, de Nijverzeelbeek, de Kleine Beek en de Heibeek.

Meer informatie over Vondelbeek vindt u op de [website van het Denderbekken](#).

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Het afstroomgebied van de Vondelbeek behoort tot de VHA-zone Dender van monding Hoezebeek tot monding in Nieuwe Dender, dus cijfers betreffende aansluitingsgraden zijn moeilijk eenduidig te bepalen. De Vondelbeek is één van de dichtstbevolkte gebieden in het Denderbekken. Ongeveer 90% van alle IE's zijn ondertussen aangesloten op een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Ondanks dit hoge cijfer zijn er nog wel een aantal belangrijke saneringsprojecten (onder meer te Lebbeke, in de Romestraat, Langeweeverstraat en Pollepelstraat, in de Lindekenstraat en Kakemansstraat, in de Lange Breetstraat en in de Korte Minnestraat en Baardegemstraat te Opwijk in de Coenstraat en te Dendermonde in de Moerstraat) die moeten uitgevoerd worden.

BOVENGEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

De voorbije jaren is er in verschillende projecten in het afstroomgebied van de Vondelbeek geïnvesteerd. In 2016 heeft Aquafin stappen ondernomen in volgende projecten:

- Voorbereidende stappen voor project 20478 (Hof Ter Varentstraat, Lebbeke)
- Het project 22406 (Aansluiting Fochelstraat, Lebbeke) is in uitvoering
- Projecten 20421 (Aansluiting Molenstraat, Lebbeke) en 22477 (Aansluiting Broekstraat, Opwijk) zijn uitgevoerd.

Via het optimalisatieprogramma van 2017 ligt er nog een project voor ter advisering: 23.059 - Aansluiting Dries - Tenhoute (Merchtem). Dit project zal bijkomend nog ca. 200 IE bijkomend aansluiten. Al deze projecten zullen helpen om in de Vondelbeek een betere waterkwaliteit te bereiken.

ADVISINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Er stonden geen projecten op het OP 2018 - 2022 gelegen in het afstroomgebied van de Vondelbeek. Het bekkenbureau heeft in haar advies bij het OP 2018-2022 wel aangedrongen op de opname van een GUP-project te Lebbeke - Dendermonde, vlakbij het groot overstromingsgebied Denderbellebroek. Dit project staat ondertussen op het OP-jaar 2018, onder project 23354 - Aansluiting Dries (Lebbeke).

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Het aantal bovengemeentelijke projecten in het afstroomgebied van de Vondelbeek is nog beperkt tot 2, en beiden staan op het OP 2019 - 2023:

- Aansluiting Dries - Holbeek (Merchtem): sluit aan op het project 23.059
- Aansluiting Lange en Korte Breestraat via Brusselsesteenweg (Lebbeke)
- Voor het eerste project vraagt het bekkenbestuur een snelle opname op een komend programma, zodat de hele omgeving van Dries-Tenhoute gesaneerd is. Het tweede project is eveneens belangrijk, gezien hiermee ruim 300 IE worden aangesloten op centraal gebied. Gelet op de inspanningen van de gemeente Lebbeke de voorbije jaren begrijpt het bekkenbestuur dat een opname op een komend programma moeilijk ligt omwille van het gemeentelijke voorbehoud, maar er wordt gevraagd dit project toch onder de aandacht te houden.

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

GEMEENTELIJKE INFRASTRUCTUUR

In het afstroomgebied van de Vondelbeek zijn in 2016 verschillende projecten volledig afgewerkt. Onder meer ter hoogte van de Heesterstraat en Fabrikstraat (Lebbeke) en ter hoogte van Melkspinde en Blokveldstraat en langs de N411(Aalst).

WATERKWANTITEIT

OVERSTROMINGEN IN 2016

De wasperiode van 15-17 januari 2016 zorgde vooral in het stroomgebied van de Vondelbeek voor kritieke waterstanden en overstromingen langsheen de opwaartse waterlopen, soms zelfs met wateroverlast. De herhalingsperiode voor het piekdebiet op de Vondelbeek is 16 jaar. In totaal werden 6 wachtbekkens (~ 570.000 m³) in het stroomgebied van de Vondelbeek in Lebbeke aangesproken. Langs eerste categorie is er geen wateroverlast geweest en bleven de waterlopen binnen hun bedding. De problemen met wateroverlast hebben zich voorgedaan langs 2de en 3de categorie, opwaarts in het stroomgebied. Hierbij was sprake van de overvulling van 2 wachtbekkens: wachtbekken zone 5 op de Kleine Beek en wachtbekken zone 2 op de Vondelbeek. De belangrijkste knelpunten waar kritieke overstromingen gemeld werden, zijn de volgende:

- De woning en hondenschool aan Hof ter Varent (zie foto rechts) ter hoogte van wachtbekkenzone 5 van VMM op de Kleine beek (2de cat), werd bedreigd. Er kwam namelijk water op straat te staan, in eerste instantie vanuit de Pollepelbeek, die net afwaarts zone 5 gelegen is, maar uiteindelijk ook vanuit het overvolle wachtbekken. De combinatie zorgde voor hoge waterstanden rond Hof ter Varent. De woning en hondenschool werden door de brandweer beschermd met zandzakken.

- Door de maximale vulling van het wachtbekken zone 2 op de Vondelbeek (deel 2de cat) werd net als bij wachtbekkenzone 5 automatisch meer debiet doorgelaten, waardoor afwaarts de waterpeilen zeer hoog zijn gestegen, met de overstroming van enkele huizen in de Klein Antwerpenstraat (zie foto links) tot gevolg. De VMM heeft, om verdere overlast zo veel mogelijk te beperken, met nauwe opvolging door brandweerlui op 2 kritieke locaties (zowel opwaarts als afwaarts van het wachtbekken), manueel het wachtbekken nog enkele centimeters extra gevuld.

Via paraatheid en samenwerking van de hulpdiensten werd er wel veel schade voorkomen.

Het bekkensecretariaat hield op vraag van de CIW een kartering in de gemeenten Dendermonde en Lebbeke. Hierbij werden overstromingscontouren ingetekend in het karteringsloket.

Advisering IP

Het bekkenbestuur erkent dat de investeringen van de VMM in de aanleg van wachtbekkens veel ellende heeft kunnen voorkomen. De klimaatverandering zal er in Vlaanderen echter voor zorgen dat de kans op kritieke overstromingen verder zal toenemen. In dit opzicht lijkt het aangewezen dat de nodige investeringen blijven gebeuren. Daarom vraagt het bekkenbestuur aan de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, aan de gemeente Opwijk, aan de Polder van de Beneden-Dender en aan de VMM om na te gaan waar er bijkomende optimalisaties in het stroomgebied en/of ruimte voor water kan gevonden worden, om de wateroverlast in het stroomgebied van de Vondelbeek tot een minimum te beperken

SIGNAALGEBIEDEN

Het afstroomgebied van de Vondelbeek is van nature heel gevoelig aan overstromingen. Naast de aanleg van gecontroleerder overstromingsgebieden, zijn er ook verschillende signaalgebieden aangeduid, die preventie bepaalde gebieden willen beschermen tegen de schade van wateroverlast.

Hof Te Eken, Opwijk (DEN-AG02): De conclusie van de signaalgebiedfiche gaf aan dat het zuidelijke deel van het signaalgebied, via het RUP 'Inrichting Klarstraat' diende gevrijwaard te worden van bebouwing. Op 8 april 2016 werd het definitief ontwerp van het RUP ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad, waarna op 26 april de goedkeuring volgde. In

het vastgestelde RUP is de onmiddellijke omgeving van de Kluisbeek "watervriendelijk" ingevuld, waarbij er aan weerszijden van de waterloop een 5m-zone gevrijwaard wordt. De rest van het signaalgebied wordt bijna volledig ingevuld met woongebied. Het noordelijke deel mag verder ontwikkeld worden mits het hemelwater maximaal geïnfiltreerd wordt, onder meer om de afwaartse gebieden niet extra onder druk te zetten.

- Meerweg, Opwijk (DEN-AG03): Uit de analyse van het signaalgebied Meerweg is gebleken dat de watertoets afdoende is om eventuele toekomstige ontwikkelingen overstromingsveilig in te plannen. Ondertussen heeft de gemeente aangegeven dat het WUG Meerweg bij het herzien structuurplan opgenomen is als reserve, waardoor ontwikkeling op korte termijn niet gepland is.
- Klein Antwerpen, Lebbeke (DEN-AG11): Het signaalgebied Klein Antwerpen te Lebbeke bestaat uit twee deelgebieden. Beide gebieden zijn opgenomen in gemeentelijk RUP van Lebbeke, Patmoes, deelplan Landelijk wonen. Voor het gebied ter hoogte van de Klein Antwerpenstraat wordt via het RUP een herbestemming voorgesteld. Dit werd gunstig geadviseerd door het bekkensecretariaat. Voor het achterliggend WUG aan de Opwijksestraat wordt geen herbestemming voorgesteld. Dit was echter zo opgenomen in de startbeslissingsfiche en voor dat gedeelte volgde dan een ongunstig advies.
- Lebbeke centrum, Lebbeke (SG_R3_DEN_02): Een laatste, kleiner signaalgebied bevindt zich op de Vondelbeek, net stroomopwaarts het centrum van Lebbeke. Via de aanduiding wordt deze zone gevrijwaard van verdere ontwikkeling, gelet op de hoge overstromingskans in het gebied. Met de vaststelling van de derde reeks signaalgebieden door de Vlaamse Regering in het voorjaar van 2017, kan de gemeente verdere stappen zetten in het bouwvrij maken van dit gebied.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

2.3.5 Andere gebieden

De apart beschreven gebieden in het bekkenspecifiek deel van het Denderbekken en bij uitbreiding in dit WUP zijn niet gebiedsdekkend voor het bekken. Er komen nog heel wat andere waterlopen voor in het bekken die niet tot één van de hierboven beschreven deelgebieden behoren. Vaak gaat het om vrij kleine afstroomgebieden van waterlopen van 2de categorie of lager, die rechtstreeks in de Dender uitmonden. Op 2 van deze waterlopen, is telkens nog één actie geformuleerd, telkens in het kader van de aanpak van wateroverlast. Het gaat om de Steenborrebeek en de Molenbeek-Wolfputbeek. De Steenborrebeek ontspringt vlakbij het Raspaillebos, stroomt langs het provinciaal domein De Gavers, om daarna uit te monden in de Dender. De waterloop bevindt zich volledig op grondgebied van Geraardsbergen. De Molenbeek-Wolfputbeek is één van de grotere resterende afstroomgebieden in het Denderbekken, en ligt tussen de aandachtsgebieden van de Bellebeek en de Mark, ten oosten van de Dender. De waterloop ontspringt in Vollezele (Galmaarden) ter hoogte van de Zavelberg, en stroomt vervolgens door Ninove. De Grote Molenbeek is de voornaamste zijwaterloop, en stroomt door Gooik. De monding van de Molenbeek-Wolfputbeek in de Dender bepaalt de grens tussen Ninove en Roosdaal.

WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE

CONTROLLEREN OF UITWERKEN VAN OPLOSSINGSCENARIO'S VOOR WATERLOOP GERLEATEERDE EROSEIKNELPUNTEN IN GEMEENTELIJKE EROSEIBESTRIJDINGSPLANNEN (IN HET DENDERBEKKEN) (ACTIE 8B_A_050)

In de loop van 2016 is er in het stroomgebied van de Molenbeek-Wolfputbeek een erosiebestrijdingsproject uitgevoerd. Het project situeert zich ter hoogte van de Kleistraat te Gooik. Daar is een houthakseldam en een grasstrook aangelegd.

Advisering IP

Het bekkenbestuur ziet minder initiatieven voor erosiebestrijding op waterlopen in het Denderbekken die niet tot één van de hierboven beschreven deelgebieden behoren. Ook al gaat het vaak om vrij kleine afstroomgebieden van waterlopen van 2e categorie of lager, toch is het ook belangrijk om ook in deze afstroomgebieden gerichte anti-erosiemaatregelen te nemen aangezien dit voor de kleinere waterlopen een grote impact kan hebben op de waterkwaliteit. Belangrijk daarbij is het overleg met de betrokken landbouwers. Erosiemaatregelen die er komen moeten op maat van het bedrijf/perceel zijn, en gedragen worden door de betrokkenen.

UITBOUW EN OPTIMALISATIE WATERZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR

Ook buiten de geselecteerde gebieden zijn er nog heel wat saneringsinfrastructuurprojecten die uitgevoerd moeten worden. Het noorden van het bekken is een dichtbevolkte regio, en het overgrote deel behoort toe aan reeds gezuiverd centraal gebied. Meer naar het zuiden van het bekken daalt de bevolkingsdichtheid, en bevinden we ons in de heuvels van de Vlaamse Ardennen en het Pajottenland. Hier zal vooral nog ingezet moeten worden op individuele zuivering van de verspreide bebouwing in het gebied.

ADVISERINGEN BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR

TP AQF die in 2016 door het bekkensecretariaat werden geadviseerd

In 2016 zijn er drie technische plannen geadviseerd door het bekkensecretariaat van projecten die niet gelegen zijn in één van de zeven voorgaande afgebakende gebieden:

- *Achterstraat, Haaltert: Gunstig advies*
- *Buffering van het project 20421 - Molenstraat, Opwijk: gelet op een aantal bemerkingen van de adviserende instanties werd een voorwaardelijk advies gegeven.*
- *Persleiding en Pompstation Holmansstraat, Herzele. Gelet op een aantal fundamentele bemerkingen, heeft het bekkensecretariaat naar aanleiding van het ongunstige advies een overleg belegd met de betrokken partijen in november 2016. De opmerkingen vanuit het departement landbouw en visserij konden zo weggewerkt worden. Het grootste knelpunt bleef de noodzakelijke buffering binnen dit project, die gekoppeld was aan een ander project waarvan het niet zeker is dat het uitgevoerd wordt. Het project werd uiteindelijk gunstig onder voorwaarden beoordeeld, maar er moet de nodige aandacht gaan naar de aan te leggen buffering.*

Terugkoppeling advisering Optimalisatieprogramma 2018-2022

Op het OP 2018 - 2022 stonden 5 projecten gelegen buiten de aangeduide gebieden. Deze projecten haalden de laagste score bij de prioritering, en er zijn dan ook geen projecten weerhouden voor opname op het OP2018.

Advisering Optimalisatieprogramma 2019 -2023

Er staan ondertussen 6 projecten op het OP 2019 - 2023 gelegen in het 'buitengebied' van het Denderbekken:

- *PS + PL Roeselarestraat, Ninove*
- *Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddergem - Denderhoutem, Ninove*
- *Aansluiting Steenhout en Kleine Rijstraat, Ninove*
- *Heraanleg collector Siesegembeek, Aalst*
- *Afkoppeling Zwartengracht, Lede*

- *Strategische RWA-leiding Sint Annalan, Ledebaan, Tragel, Aalst.*

Al deze projecten scoren vrij laag op vlak van prioritering. Het bekkenbestuur vraagt wel om 2 projecten nader te bekijken voor opname op het OP2019:

- *Aansluiting Steenhout en Kleine Rijstraat. Dit project voorziet in de sanering van ruim 400 IE. Dit afvalwater komt nu in de Wolfputbeek terecht, die verderop door ecologisch zeer waardevolle biotopen stroomt.*
- *Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddergem - Denderhoutem. Dit project voorziet de aansluiting (mits uitvoering van het gemeentelijk voorbehoud) van bijna 700 IE langs de Molenbeek-Vogelzangbeek. Daarmee is dit nog een van de grootste vrij sterk geconcentreerde ongezuiverde clusters binnen het Denderbekken. De sanering van deze cluster is dan ook belangrijk voor de waterkwaliteit van deze waterloop.*

(Het volledige advies van het bekkenbestuur van het Denderbekken bij het Optimalisatieprogramma 2019-2023 vindt u op pag. 64 in bijlage 2 van het WUP 2016.)

WATERKWANTITEIT

STEENBORREBEEK (WL. NR. 5.185) - AANLEGGEN VAN EEN NIEUWE LOOP (ACTIE 6_F_204)

De Steenborrebeek te Geraardsbergen krijgt met deze actie een nieuwe loop in de omgeving van de bestaande, waarbij het waterbergend vermogen van deze waterloop aanzienlijk vergroot wordt. In de loop van 2016 is de provincie Oost-Vlaanderen gestart met de grondvererving om de nieuwe loop aan te leggen. In 2017 gaat men hier in eerste instantie mee verder. Ondertussen wordt werk gemaakt van de aanvraag van de bouwvergunning. Deze beide processen zouden als alles volgens plan verloopt in de loop van 2017 afgerond kunnen worden, zodat nog dit jaar de werken kunnen aanbesteed worden. De effectieve uitvoering op het terrein is dan voorzien voor 2018.

Uitvoering van de werken: 2017-2018

Advisering IP

Het bekkenbestuur vindt het positief dat er snel werk gemaakt wordt van deze actie. Deze waterloop loopt langs het signaalgebied van het provinciaal domein De Gavers. Overleg met lokale bewoners is daarbij ook noodzakelijk om voldoende draagvlak te creëren.

STUDIE ROND BIJKOMENDE BERGING VOOR HET STROOMGEBIED VAN DE WOLFPUTBEEK EN DE GROTE MOLENBEEK TE NINOVE EN GOOIK (ACTIE 6_N_004)

Deze actie is nog niet opgestart. In de loop van 2017 zal de provincie de waterloop in Ninove gedetailleerd opmeten en in kaart brengen. Met die gegevens kan een eerste probleemanalyse uitgevoerd worden. Met die probleemanalyse als basis kunnen mogelijke oplossingen voor de huidige

wateroverlastproblemen geformuleerd worden.

Advisering IP

Het bekkenbestuur vindt het positief dat de provincie Oost-Vlaanderen op korte termijn werk maakt van deze actie. De actie is oorspronkelijk geformuleerd voor het hele stroomgebied van de Wolfputbeek en de Grote Molenbeek, maar enkel de provincie Oost-Vlaanderen is aangeduid als initiatiefnemer. Het bekkenbestuur vraagt om ook de provincie Vlaams-Brabant mee aan te duiden als initiatiefnemer, om een analyse te hebben voor het volledige gebied. Alleen zo kunnen de juiste oplossingen voorgesteld worden om de wateroverlast in de Molenbeek-Wolfputbeek aan te pakken.

OVERSTROMINGEN IN 2016

In de periode van 27 mei tot 8 juni waren de problemen eerder beperkt. In Gooik kon door de hevige neerslag op sommige plaatsen het water niet tijdig weg en kwamen in de omgeving van de Hoezenbroekbeek een beperkt aantal woningen onder water te staan. In Aalst waren er lokaal erosieproblemen te Baardegem en te Erembodegem. Ninove had wel te maken met problemen door overtopping van waterlopen (Winningsbeek, Wolfputbeek, Lavondelbeek, Ophembeek, Voordebeek, Molenbeek-Beverbeek, Elsbeek) maar ook andere oorzaken zoals opstopping riolering, afstromend water en erosie van akkers veroorzaakten de nodige ellende.

Advisering IP

Het bekkenbestuur vraagt om voldoende prioriteit te geven aan de uitvoering van de erosiebestrijdingsplannen van de verschillende gemeenten enerzijds, en anderzijds om nieuwe erosieknelpunten te localiseren en aan te pakken.

SIGNAALGEBIEDEN

In het resterende gebied van het Denderbekken zijn er nog 3 signaalgebieden aangeduid:

- WUG Denderhoutem (Borreke), Haaltert (DEN-AG06): De goedgekeurde startbeslissing voor het signaalgebied WUG Denderhoutem geeft aan dat een beperkt gedeelte binnen de contouren van het signaalgebied een nieuwe functionele invulling dient te krijgen, te realiseren via een RUP. In het verleden is er door de gemeente een structuurschets opgemaakt, waarbij een deel van het woonuitbreidingsgebied (langs de beek) zou worden omgevormd tot een groene zone in combinatie met zachte en harde recreatie (aansluitend op de bestaande recreatieve voorzieningen). Dit RUP is op dit moment stilgelegd, en er is voorlopig nog geen afgewerkt voorontwerp beschikbaar.
- Barrevoetshoek, Lede (DEN-AG08): Uit de analyse van het signaalgebied Barrevoetshoek is gebleken dat de watertoets afdoende is om eventuele toekomstige ontwikkelingen overstromingsveilig in te plannen. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan is het voorstel opgenomen om dit gebied te bevriezen als woonuitbreidingsgebied. Dit is uiteraard de meest

gunstige optie voor het watersysteem, en draagt dan ook de absolute voorkeur weg. Voorlopig zijn hier nog geen verdere stappen ondernomen.

- Immerzeeldreef, Aalst (DEN-AG13): Uit de analyse van het signaalgebied Immerzeeldreef is gebleken dat de watertoets afdoende is om eventuele toekomstige ontwikkelingen overstromingsveilig in te plannen. In 2015 keurde de gemeenteraad het globaal inrichtingsplan en beeldkwaliteitsplan goed voor Immerzeel, het noordelijk deel van het signaalgebied. Hiervoor is ondertussen een RUP-proces opgestart. Het zuidelijk deel van het signaalgebied werd via het RUP Heuvelpark herbestemd tot zone voor parkbos.

Meer informatie over de signaalgebieden kan u raadplegen op www.signaalgebieden.be.

2.4 Thematische acties

VERBETERING STRUCTUURKwaliteit EN Natuurlijke Waterhuishouding

VERBETERING VAN STRUCTUURKwaliteit EN Natuurlijke Waterhuishouding IFV DE IHD'S EN DE GET/GEP KRLW DOOR HET AFSTEMMEN VAN HET WATERLOPENBEHEER EN DOOR Kleinschalige IngrepEN OP ONBEVAARBARE WATERLOPEN (Vlaamse OWL) IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 4B_B_238)

VERBETERING VAN STRUCTUURKwaliteit EN Natuurlijke Waterhuishouding IFV DE IHD'S EN DE GET/GEP KRLW DOOR HET AFSTEMMEN VAN HET WATERLOPENBEHEER EN DOOR Kleinschalige IngrepEN OP ONBEVAARBARE WATERLOPEN (Lokale OWL) IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 4B_B_249)

AFSTEMMEN VAN HET WATERBEHEER VOOR ALLE WATERLICHAMEN (BEHOREND TOT EEN BESCHERMD GEBIED) OP DE IHD'S IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 4B_B_275)

BEVORDEREN VAN WATERCONSERVERING OF TEGENGAAN VAN VERDROGING IN DRINKWATER- EN/OF BESCHERMDE GEBIEDEN IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 4B_B_282)

Om deze acties te kunnen vertalen naar gerichte maatregelen op het terrein, is bijkomende input nodig vanuit het Agentschap voor Natuur en Bos met betrekking tot de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de gebieden in het Denderbekken en de specifieke ingrepen die daarvoor noodzakelijk zijn. De komende jaren zal het ANB ecohydrologische studies laten uitvoeren voor Vlaanderen in de SBZ-deelgebieden die prioritair zijn voor de realisatie van doelen voor (grond)watergeboden habitats en soorten en/of hydrologisch herstel in kader van de PAS. Hieruit volgen de gepaste maatregelen. Bij de doorvertaling van de IHD's en managementplannen in concrete acties, is overleg en afstemming nodig met alle betrokken partijen, zodat er een voldoende draagvlak is voor de maatregelen. Deze acties zijn voorlopig nog niet opgestart.

Advisering IP

Het bekkenbestuur wenst in het kader van deze actie op korte termijn duidelijkheid te krijgen van ANB met betrekking tot de IHD's en de vertaling daarvan in concrete maatregelen op het terrein. Zo kunnen de waterbeheerders de nodige initiatieven in hun eigen meerjarenplanning opnemen.

SEDIMENT EN WATERBODEMS EFFICIËNT AANPAKKEN (INCL. EROSIE)

STIMULEREN VAN HET AANSTELLEN VAN EEN EROsIECOÖRDINATOR DOOR GEMEENTEN MET WATERLOOP GERELATEERDE EROsIEKNELPUNTEN DIE NOG GEEN EROsIECOÖRDINATOR HEBBEN (IN HET DENDERBEKKEN) (ACTIE 8B_A_040)

Nagenoeg alle erosiegevoelige gemeenten werken samen met een erosiecoördinator vanuit de provincie. Voor de provincie Vlaams-Brabant is het enkel Affligem die nog geen erosiecoördinator heeft. De gemeente beschikt wel over een gemeentelijke erosiebestrijdingsplan. Voor alle erosiegevoelige gemeenten in de provincie Oost-Vlaanderen zijn er gemeentelijke erosiebestrijdingsplannen beschikbaar. Denderleeuw en Aalst werken momenteel nog zonder erosiecoördinator.

Advisering IP

Gelet op de erosiegevoeligheid van heel wat gemeenten in het Denderbekken, acht het bekkenbestuur het zeer positief dat elke gemeente een erosiebestrijdingsplan heeft opgemaakt. Het is in de eerste plaats nu belangrijk dat de daarin opgenomen acties ook uitgevoerd worden op het terrein. Daarnaast is het een meerwaarde als dit plan een levend document is, waarbij er nieuwe erosieknelpunten kunnen gedefinieerd en dan via dit plan ook uitgevoerd kunnen worden. Het bekkenbestuur vraagt aan de gemeenten die nog geen erosiecoördinator hebben om die mogelijkheid zeker te overwegen, gezien de meerwaarde van deze mensen op het terrein.

STIMULEREN VAN EROSIECOÖRDINATOREN EN BEDRIJFSPLANNERS IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 8B_A_060)

In 2016 zijn heel wat wijzigingen aan de erosiemaatregelen in voege getreden. Dit gebeurde in het kader van de randvoorwaarden erosie waaraan de landbouwers verplicht worden te voldoen. Hierbij werden extra taken toegewezen aan de erosiecoördinatoren. Aan heel wat landbouwers in het Denderbekken is advies verleend en attesten zijn opgemaakt voor percelen waarbij van de standaardinvulling van het keuzepakket bufferstrook wordt afgeweken. In eerste instantie waren de taken nog ruimer, nl. voor alle parse en complexe rode percelen was samenwerking met een erosiecoördinator noodzakelijk.

De adviesvragen van landbouwers kwamen vooral binnen in maart en april 2016: in die periode worden immers de voorjaarswerkzaamheden uitgevoerd en wordt de aangifte voor Landbouw en Visserij in orde gebracht. Hierbij dient gekend te zijn waar eventueel gras wordt ingezaaid.

Tijdens deze periode van de adviesvragen van landbouwers, werden de richtlijnen voor de erosiecoördinatoren aangaande de opmaak van attesten regelmatig gewijzigd. Dit maakte de communicatie naar de landbouwers erg moeilijk en zorgde er ook voor dat deze taken erg arbeids- en tijdsintensief waren.

Advisering IP

Het bekkenbestuur is overtuigd van de belangrijke taak van de erosiecoördinatoren om de landbouwers te adviseren en te ondersteunen bij het nemen van anti-erosiemaatregelen en wil via deze weg zijn appreciatie tonen voor het vele werk dat de voorbije jaren reeds op terrein is verricht. Het maakt zich sterk dat de erosiecoördinatoren in de toekomst voor landbouwers nog meer hét aanspreekpunt zullen worden rond het thema erosie. Zo hopen we stelselmatig alle erosieknelpunten in het Denderbekken aan te pakken wat een positieve impact zal hebben op de waterkwaliteit in het Denderbekken. Echter

ook de landbouwers en de gemeentes zullen hiervan de nodige voordelen ervaren. Het bekkenbestuur wenst daarom alle gemeentes in het Denderbekken met een specifieke erosieproblematiek aan te sporen om een erosiecoördinator aan te werven of indien dit al gebeurd is, de samenwerking te bestendigen, zo niet te versterken.

UITVOERING VAN SLIBRUIMINGEN OP DE ONBEVAARBARE WATERLOPEN VAN DE 1STE CATEGORIE IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 8B_B_039)

In het kader van ecologisch waterlopenbeheer voert de Vlaamse Milieumaatschappij zo weinig mogelijk slibuimingen uit op de waterlopen in haar beheer. Enkel indien het om een vervuilde bodem gaat, of uit noodzaak om het risico op wateroverlast te doen dalen, wordt er een slibuiming uitgevoerd. Bij het uitvoeren van de slibuimingen moet het slib volgens de juridisch correcte manier verwijderd en/of afgevoerd worden. In 2016 zijn er geen slibuimingen uitgevoerd in het Denderbekken. Er zijn een aantal slibuimingen gepland in de tweede helft van 2017, met name in de Bellebeek en in de Mark.

Advisering IP

Het bekkenbestuur vraagt aan de provincies en de VMM om bij de uitvoering van deze actie geval per geval te bekijken. Een slibuiming kan in sommige gevallen wel degelijk een positief effect hebben op waterkwaliteit (uitloging van nutriënten uit vervuilde bodem in de waterkolom) of op wateroverlast (verbeterde afvoer), maar kan tegelijk ook zorgen voor een verstoring van de biologie, of van een verhoogde wateroverlast afwaarts. Afspraken met alle waterbeheerders van de betrokken waterloop op- en afwaarts zijn nodig. De bekkenraad vraagt tenslotte om meer duidelijkheid te krijgen op welke basis er beslist wordt om een waterloop wel of niet te ruimen.

OVERIGE BEKKENBREDE ACTIES

ANALYSE VAN DE WATERKWALITEIT VAN ALLE WATERLOPEN IN BESCHERMD GEBIED OM DEZE TE VERBETEREN EN AF TE STEMMEN OP DE IHD'S IN HET DENDERBEKKEN (ACTIE 4B_D_215)

Er zijn nog geen grenswaarden vastgesteld voor de verschillende abiotische parameters die een impact hebben op de lokale staat van instandhouding van de diverse habitattypes. Pas daarna kunnen er gebiedsspecifieke waterkwaliteitsnormen komen.

In het kader van de integrale projecten in de speerpuntgebieden, kunnen afspraken gemaakt worden voor bijkomende analyses van de waterkwaliteit. De komende jaren zal er vooral ingezet worden in andere regio's in Vlaanderen, gezien er in het Denderbekken geen speerpuntgebieden aangeduid zijn.

Advisering IP

Het bekkenbestuur wenst in het kader van deze actie op korte termijn duidelijkheid te krijgen met betrekking tot de IHD's en de vertaling daarvan in concrete maatregelen op het terrein. Zo kunnen de

waterbeheerders de nodige initiatieven in hun eigen meerjarenplanning opnemen. Bij de doorvertaling van de IHD's en managementplannen in concrete acties, is overleg en afstemming nodig met alle betrokken partijen, zodat er een voldoende draagvlak is voor de maatregelen. Ook in het Denderbekken komen een aantal belangrijke beschermde gebieden voor, niet in speerpuntgebied gelegen. Er wordt gevraagd deze zeker niet zomaar over het hoofd te zien.

3 AFBAKENINGEN OVERSTROMINGSGEBIEDEN EN OEVERZONES

Er worden geen overstromingsgebieden en geen oeverzones afgebakend in het kader van het WUP 2016.

bijlage 1 Advies Investeringsprogramma's van de waterbeheerders⁶

Overeenkomstig de afspraken die hiervoor gemaakt werden binnen de CIW gebeurt de advisering van de investeringsprogramma's (mede) op basis van de informatie die de waterbeheerders hebben aangegeven bij het deel planning in het opvolgingsinstrument in kader van de voorbereiding van het WUP.

Voor het advies beoordeelt het bekkenbestuur of (1) de timing voor de uitvoering van de projecten strookt met de doelstellingen, (2) nieuwe acties kaderen binnen de globale visie beschreven in het bekkenspecifieke deel, (3) er specifieke aanbevelingen met betrekking tot de uitvoering van projecten en/of werken gegeven kunnen worden vanuit een integrale kijk op het bekken zodat de afstemming met andere waterbeheerders gegarandeerd is.

Waterwegen en Zeekanaal

Tabel 2: advies IP Waterwegen en Zeekanaal

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	KRLW/ ORL	gebied	Planning 2017	Planning 2018 (of later)	advies Bekkenbestuur
6_I_068	Uitvoeren van het stuwprogramma Dender	Waterwegen Zeekanaal NV	en ORL	Dendervallei	In uitvoering	In uitvoering	Het stuwprogramma van de Dender is één van de belangrijkste werken in het kader van de aanpak van de wateroverlast in de Dendervallei. Het bovenstroomse water komt vandaag op de Dender nog heel wat knelpunten tegen, waar het opgestuwd wordt. Een betere, gecontroleerde afvoer zal een positief effect hebben op bovenstroomse delen van de Dendervallei. Het bekkenbestuur dringt er dan ook sterk op aan om absolute prioriteit te geven aan het uitvoeren van het stuwprogramma van de Dender, en waar mogelijk, het proces nog te versnellen. Zeker voor de laatste stuwen dient zo snel mogelijk het studiewerk aangevat (en afgerond) te worden.

Vlaamse Milieumaatschappij

Tabel 3: advies IP Vlaamse Milieumaatschappij

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	KRLW/ ORL	gebied	Planning 2017	Planning 2018 (of later)	advies Bekkenbestuur
6_F_109	Uitbreiden van een bestaand GOG op de Bellebeek (Hunselbeek)	VMM	ORL	Bellebeek	Onbekend	Onbekend	Gelet op de reële overstromingsproblematiek in het aandachtsgebied van de Bellebeek, zijn er nog bijkomende inspanningen nodig van dewaterbeheerders. Om hieraan deels tegemoet te komen, zijn de bestaande regelpelen gescreend, en de meeste zijn verhoogd, waardoor de wachtbekkens optimaler in werking treden bij hoge waterstanden. Daarnaast is de aanleg van extra buffering ook belangrijk. De oorspronkelijke actie 6_F_109 gaat uit van de uitbreiding van een bestaand GOG, maar recenter onderzoek wijst uit dat dit zeer moeilijk wordt. Efficiënter is het aanleggen van nieuwe bufferbekkens. Het bekkenbestuur vraagt om hier snel volledige duidelijkheid in te krijgen, zodat de actie kan aangepast worden, en uitgevoerd worden op het terrein. Belangrijk daarbij is ook overleg met de provincie Vlaams-Brabant.
4B_E_294	Structuurherstel en sanering vismigratie in samenhang met de realisatie van bijkomende waterbergingscapaciteit van de Mark van van beschermingsdijken					Onbekend	Het Totaalplan Mark en alle acties uit het BSD Denderbekken vormen een belangrijke stap in de verdere beheersing van de wateroverlast in het aandachtsgebied. Het bekkenbestuur wil echter een paar kanttekeningen maken:
8B_C_062	Aanleg van Sedimentvang 7.8 op de Mark	VMM	KRLW / ORL	Mark	Voorbereidende fase		- De timing van de werken is al een paar keer (licht) vooruitgeschoven. Er wordt op aangedrongen om deze vertragingen zoveel mogelijk te vermijden, en met de werken op het terrein te beginnen.
6_F_193	Bouwen van een GOG op de Mark ter hoogte van de Eetveldemolen te Tollembeek						- Het Totaalplan biedt mogelijkheden voor beheersing wateroverlast en optimalisatie structuurkwaliteit (oplossen vismigratieknelpunten en aanpassing

⁶ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	KRLW/ ORL	gebied	Planning 2017	Planning 2018 (of later)	advies Bekkenbestuur
6_F_248	Bouwen van GOG's en uitbreiding bestaand GOG langs de Mark te Herne						<p>hydromorfologie). Men heeft het daarbij nooit over waterkwaliteit. Toch moet ook door oog voor zijn binnen het project. Onder meer bij de "degradatie" van de Mark ter hoogte van de Stationsstraat te Herne tot afwateringsweg voor het tuinwater, is het aangewezen om te overleggen met de gemeente om eventuele achterwaartse lozingen aan te pakken</p> <p>- Naast protectieve maatregelen is ook preventie en paraatheid belangrijk in dit gebied. Overleg met betrokken waterbeheerders en gemeenten is daarom belangrijk naar sensibilisering toe van alle P's.</p> <p>- Overleg met Wallonië is belangrijk met betrekking tot waterkwantiteitsbeheer, gelet op het feit dat de Mark zowel op- als afwaarts in Wallonië stroomt.</p> <p>- Overleg met de burgers ter plaats is eveneens belangrijk in het creëren van een voldoende groot draagvlak voor de maatregelen. Ook van belang daarbij zijn de flankerende maatregelen die voorzien zijn bij de aanleg van een overstromingsgebied. Een GOG heeft immers een bepaalde impact op het gebruik van de ruimte. Nu en bij toekomstige maatregelen, is een kostenbatenanalyse waarbij een vergelijking gemaakt wordt met andere maatregelen aangewezen.</p>
6_H_023	Aanleg van een waterkering langs de Mark ter hoogte van de Stationsstraat te Herne en de Nieuwstraat te Galmaarden						
6_I_053	Uitbreiden van de bestaande bypass op de Mark ter hoogte van de Driscaertmolen te Galmaarden						
8_A_C_093	Wegwerken van vismigratieknelpunt 5954-020 voor de Molenbeek-Pachtbosbeek	VMM	KRLW	Molenbeek-Pachtbosbeek	Vorbereidende fase	Onbekend	De waterkwaliteit van de Molenbeek-Pachtbosbeek is de laatste jaren verbeterd, en, gelet op de geplande inspanningen, zal deze kwaliteitsverbetering zich de komende jaren verder doorzetten. Een volgende stap voor deze waterloop is dan ook inzetten op een ecologische kwaliteitsverbetering, en dat zal onder meer via de uitvoering van deze actie gebeuren. Met de oplossing van dit vismigratieknelpunt, zullen de vissen vrije doorgang hebben tot nagenoeg het hele opwaartse waterlopenstelsel. Het bekkenbestuur vraagt om deze actie het komende jaar de nodige prioriteit te geven, gelet ook op de geleverde inspanningen vanuit de Stad Geraardsbergen. Het projectgebied is immers opgenomen in een RUP rond zonevreemde woningen
6_I_067	Aanpassen/vergroten van duiker te Zandbergen in functie van de afvoercapaciteit op de Molenbeek	VMM	ORL	Molenbeek-Pachtbosbeek	Nog niet opgestart	Onbekend	In het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek is al heel wat aandacht gegaan naar het bergen van water. Voorbeeld daarvan zijn de vier gecontroleerde overstromingsgebieden die ondertussen zijn aangelegd, door de provincie Oost-Vlaanderen en door de Vlaamse Milieumaatschappij. Het bovenstrooms vasthouden van water is één van de eerste stappen die moet gebeuren om overstromingen tegen te gaan. Toch kan het ook voorkomen dat een waterloop te veel 'geknepen' wordt, waardoor er door opstuwung van teveel water opwaarts wateroverlast ontstaat. Daardoor is een goede, maar gecontroleerde afvoer van het water minstens even belangrijk. Dergelijke opstuwingsknelpunten komen vaak voor waar een waterloop weginfrastructuur kruist, en dit is ook het geval waar de Molenbeek-Pachtbosbeek de spoorlijn kruist te Zandbergen. Het bekkenbestuur dringt er op aan om dit knelpunt zeker niet over het hoofd te zien. De opwaartse woningen hebben in het verleden immers al regelmatig met wateroverlast te kampen gehad.

Provincie Oost-Vlaanderen

Tabel 4: advies IP Provincie Oost-Vlaanderen

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	KRLW/ ORL	gebied	Planning 2017	Planning 2018 (of later)	advies Bekkenbestuur
6_F_191	Bouwen van een GOG op de Holbeek te Erpe-Mere / Herzele					Nog niet opgestart	<p>Deze drie acties omvatten de aanleg van bijkomende waterbergingscapaciteit in het stroomgebied van de Molenbeek - Ter Erpenbeek. Wegens een administratieve fout werd deze actie oorspronkelijk toegewezen aan de Vlaamse Milieumaatschappij. Dit wordt via dit WUP rechtgezet, zodat de provincie, tevens waterbeheerder van de waterlopen ter hoogte van de aan te leggen wachtbekkens, initiatiefnemer wordt. Het bekkenbestuur begrijpt dat door de voorafgaande fout er niet voldoende tijd was voor de initiatiefnemer om deze actie alsnog snel op het meerjarenprogramma te plaatsen. Toch wordt gevraagd dat deze actie niet volledig achteruitgeschoven wordt. Om de wateroverlast in het overstromingsgevoelige gebied van de Molenbeek-Ter Erpenbeek op een</p>
6_F_192	Onderzoek realisatie van een GOG (Gecontroleerd OverstromingsGebied) op de Molenbeek (Ter Erpenbeek) te Herzele	Provincie Vlaanderen	Oost-	Molenbeek - Ter Erpenbeek	Nog niet opgestart		
6_F_251	Bouwen van een GOG op de Molenbeek - Ter Erpenbeek te Herzele						

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	KRLW/ ORL	gebied	Planning 2017	Planning 2018 (of later)	advies Bekkenbestuur
							integrale manier aan te pakken, is de aanleg van wachtbekkens in deze regio zeker noodzakelijk. Men vraagt om bij de opmaak van het volgende meerjarenprogramma deze actie mee op te nemen.
6_F_203	Molenbeek - Terkleppebeek (WL. Nr. 5.197) - aanleg derde bufferbekken	Provincie Vlaanderen	Oost-ORL	Molenbeek Terkleppebeek	Vorbereidende fase	In uitvoering	<p>Met deze actie wil de provincie Oost-Vlaanderen een derde en voorlopig laatste gecontroleerd overstromingsgebied aanleggen op de Molenbeek-Terkleppebeek, net opwaarts de dorpskern van Everbeek-Beneden (Brakel). De plannen zijn ondertussen voorhanden bij de provincie, het is momenteel nog wachten op de onteigeningen van de betrokken percelen. Hiervoor is de gemeente Brakel zelf verantwoordelijk. De onderhandelingen zijn op dit moment nog lopende. De provincie heeft ondertussen aangegeven dat van zodra de onteigening rond is, men in 2017 het ontwerp kan afwerken en de nodige vergunningen kan aanvragen. In 2018 kunnen de werken aanbesteed worden en op het terrein in uitvoering gaan.</p> <p>In het kader van de bescherming van de dorpskern van Everbeek-Beneden tegen wateroverlast is dit derde bufferbekken op de Molenbeek-Terkleppebeek een belangrijke actie. Het bekkenbestuur dringt er dan ook op aan bij de gemeente Brakel om de nodige onteigeningen nog dit jaar te finaliseren, zodat de werken op het terrein op korte termijn van start kunnen gaan. Het bekkenbestuur vraagt of het wenselijk is dat bij de onderhandelingen een eventuele derde partij aanwezig is, die het proces kan helpen versnellen.</p>
8B_D_009	Uitvoeren van een waterbodemsanering op De Reyte (cfr. Vlaamse lijst van prioritair te saneren waterbodems) (prioriteit 1)	Provincie Vlaanderen	Oost-KRLW	Dendervallei	Vorbereidende fase	Vorbereidende fase	In 2009 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid 15 prioritair te onderzoeken waterbodems in Vlaanderen geselecteerd. Één daarvan was de Reyte. De vooropgestelde timing is ondertussen verstreken, zonder dat de waterbodem gesaneerd is. Bovendien ligt de Reyte in een belangrijk natuurgebied, de Wellemeersen, tussen de stedelijke kernen van Denderleeuw en Aalst. Het bekkenbestuur dringt er op aan om deze actie prioriteit te geven binnen de werking van de waterbeheerder, de provincie Oost-Vlaanderen.
8A_C_095	Wegwerken van vismigratieknelpunt 5954-040 voor de Molenbeek-Pachtbosbeek	Provincie Vlaanderen	Oost-KRLW	Molenbeek-Pachtbosbeek	Vorbereidende fase	Vorbereidende fase	De waterkwaliteit van de Molenbeek-Pachtbosbeek is de laatste jaren verbeterd, en, gelet op de geplande inspanningen, zal deze kwaliteitsverbetering zich de komende jaren verder doorzetten. Een volgende stap voor deze waterloop is dan ook inzetten op een ecologische kwaliteitsverbetering, en dat zal onder meer via de uitvoering van deze actie gebeuren. Met de oplossing van dit vismigratieknelpunt, zullen de vissen vrije doorgang hebben tot nagenoeg het hele opwaartse waterlopenstelsel van de Molenbeek-Moenebroekbeek. Het bekkenbestuur vraagt om deze actie de nodige prioriteit te geven. De actie kadert tevens bij het project Gestroomlijnd Landschap van de provincie Oost-Vlaanderen.

Stad Geraardsbergen

Tabel 5: advies IP Stad Geraardsbergen

Actienr	Actietitel	Initiatiefnemer(s)	KRLW/ ORL	gebied	Planning 2017	Planning 2018 (of later)	advies Bekkenbestuur
6_H_026	Integrale actie aanpak wateroverlast en afstemmen van het beekbeheer op ecologische doelstellingen in het VEN-gebied Nuchten te Geraardsbergen	Stad Geraardsbergen	KRLW / ORL	Dendervallei	Vorbereidende fase	Vorbereidende fase / in uitvoering	De Nuchten is een belangrijk natuur- en meersengebied tussen Geraardsbergen en Ninove, en vervult vaak een functie als natuurlijk overstromingsgebied voor de Dender. Daarnaast loopt ter hoogte van de grens van dit natuurgebied de Benedenstraat, die nog niet gesaneerd is en zo voor een belangrijk knelpunt inzake waterkwaliteit zorgt. Het bekkenbestuur vindt het positief dat er de voorbije jaren al heel wat werk in dit project is geïnvesteerd, om een oplossing te zoeken die voor alle partijen aanvaardbaar is. éémaal de gepaste maatregelen gedefinieerd zijn, moet er prioriteit gegeven worden aan een snelle uitvoering ervan, om de waterkwaliteit te verbeteren en de druk op het VEN-gebied te doen afnemen.

bijlage 2 Advies Optimalisatieprogramma 2019 - 2023⁷

Het bekkenbestuur brengt voor het OP 2019-2023 onderstaand advies uit over de investeringsprojecten voor de bovengemeentelijke waterzuiveringsinfrastructuur die zijn opgenomen op het indicatieve gedeelte (incl. projecten buiten programma) van het OP 2018-2022 en over nieuwe projecten gedefinieerd door bijvoorbeeld de VMM, de NV AQUAFIN, het GTO of het bekkenbestuur.

Het bekkenbestuur vraagt aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) om bij de selectie van de projecten voor opname in het (op te dragen gedeelte van het) Optimalisatieprogramma (OP) 2019-2023 rekening te houden met de hieronder voorgestelde prioritering. De projecten in Tabel 6 zijn weergegeven in rangorde conform de toegepaste toetsingsmethodiek. Het bekkenbestuur is dus vragende partij om preferentieel de bovenaan gesitueerde projecten te programmeren op het OP.

Tabel 6: prioritaire projecten kort en rangorde advies OP 2019-2023

Project nr.	GUP nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	MIT-score	Score SPG/AG	Score pragmat. toets	NKU	Eind-score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
22489	GUP-23023-010	Aansluiting Winterkeer - Herhout	Galmaarden	Galmaarden	sanering	350.701,04	2,5	3	3	NKU	8,5	Het LZP dat via dit project wordt gesaneerd ligt in mogelijk overstromingsgevoelig gebied. De vuilvrucht wordt via een niet-geklasseerde waterloop 2 km verder geloosd in de Beverbeek. De Beverbeek is geklasseerd als ecologisch interessante waterloop i.k.v. herstel vismigratie en heeft de deelfunctie natuur. Voor beide aanduidingen is een voldoende goede waterkwaliteit vereist. De Beverbeek loopt verder stroomafwaarts ook door Habitatrictlijngedebied en VENgebied. Het LZP zelf loost in een biologisch zeer waardevol vochtig biotoop. Het lozingspunt ligt 3,4 km stroomopwaarts het deel van de Mark dat recent geruimd werd. Waardevol project (combinatie MIT-score en gelegen in aandachtsgebied). Er bevindt zich ook nog een gemeentelijk voorbehoud in het project, dat 173IE zal ophalen. Samen met het bovengemeentelijk aandeel, wordt er ongeveer 250IE ingezameld. Daarbovenop komt dat dit project nog vrij compact is, in het uitgestrekte buitengebied van de Mark. Het bekkenbestuur adviseert dit project als prioritair, en vraagt aan VMM en Aquafin NV om dit op de agenda met AWV te plaatsen.
23348		Afkoppeling Pontembek	Bever	Galmaarden	afkoppeling	451.858,00	3	3	2		8	Een recent afkoppelingsproject, voor het eerst opgenomen op het OP 2018 - 2022, gelegen in het aandachtsgebied van de Mark. In dit aandachtsgebied moet er wat betreft saneringsinfrastructuur ingezet worden op 2 zaken. Enerzijds de inzameling van resterende vuilvrucht. Het probleem hier is dat het voornamelijk nog gaat om gemeentelijke clusters, waarbij de bebouwing zeer sterk verspreid is. Anderzijds is er in dit gebied ook heel wat verdunning en leeminspoeling in het rioolstelsel. Om deze knelpunten op te lossen, is het belangrijk om grote, onverharde zones af te koppelen van het rioolstelsel en ervoor zorgen dat het regenwater in de waterlopen terecht kan. Zo komt het afvalwater geconcentreerder aan in de RWZI, en is het zuiveringsrendement hoger. Dit project koppelt 9,5 ha onverharde oppervlakte af, opwaarts Bever, en dit komt in de Beverbeek terecht. Gelet op het recente saneringsproject (Aansluiting Commijn en Romont - fase 1: Doortocht Bever), is dit project prioritair zodat de ingezamelde vuilvrucht niet teniet gedaan wordt door heel wat extra verdunning binnen te brengen. Het bekkenbestuur vraagt om, mits de nodige afspraken gemaakt worden met de provincie Vlaams Brabant omtrent buffereisen, prioriteit te geven aan dit project.

⁷ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

Project nr.	GUP nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	MIT-score	Score SPG/AG	Score pragmat. toets	NKU	Eind-score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
AQF32 12		Aanleg gescheiden stelsel Langemunte	Lierde	Sint-Maria-Lierde	optimalisatie	147.409,00	3,5	3	1		7,5	Op de riolering in de Langemunte zit heel veel verdunning en leem afkomstig van afstromende onverharde oppervlakte (zie onderstaande figuur). Hierdoor komt de afwaartse collector 96492 onder druk met wateroverlast tot gevolg. Daarnaast loost De Boomgaard in de Ophasseltbeek, aangezien bij aansluiting op de collector 96492 terugstuwing optreedt met wateroverlast in het centrum voor kindercare en gezinsondersteuning tot gevolg. De bestaande leiding zal behouden blijven, en dienst doen als RWA, en er wordt een nieuwe DWA-leiding aangelegd. Via dit project wordt er ruim 9 ha onverhard en 2,34 verharde oppervlakte afgekoppeld van het stelsel, wat een belangrijke meerwaarde betekent voor de werking van de KWZI van Lierde, en de bijhorende ontvangende waterloop. Het bekkenbestuur vraagt dan ook dit project de hoogste prioriteit te geven, en op het programmajaar van 2019 te plaatsen.
AQF22 11		Optimalisatie zuiveringsgebied Parike	Brakel	Parike	optimalisatie	660.181,00	4	3			7	Het influent van de RWZI wordt gekenmerkt door heel veel verdunning en een hoge leemconcentratie. Daarnaast is er wateroverlast ter hoogte van de RWZI door de hoge puntbelasting van de RWZI op de Molenbeek. Dit projectvoorstel houdt een reductie van de verdunning (+leem) in plus een verhoging van de concentratie van de vuilvracht. Alsook het beperken van de wateroverlast ter hoogte van de RWZI door meer diffuse lozingen in het opwaartse rioleringsstelsel. Het project is tevens gelegen in aandachtsgebied, en rondom de verschillende waterlopen in de omgeving zijn heel wat VEN en HRL-gebieden aangeduid. Het bekkenbestuur beschouwt dit als een belangrijk project in dit gebied, maar vraagt wel naar bijkomende duidelijkheid rond de aanleg van 4 extra overstorten in een aandachtsgebied. Het kan geenszins de bedoeling zijn om een extra vervuilingdruk opwaarts te creëren door frequent werkende overstorten te plaatsen in het stelsel, zeker niet in een gebied dat gevoelig is voor wateroverlast door regenval (onder meer door de smalle, steile beekvalleien).
23213	GUP-23032-052	Aansluiting Arebeekstraat	Herne	Galmaarden	sanering	1.236.188,43	3,5	3	0	NKU	6,5	Ecologisch een waardevol project, gezien de sanering van een vuilvracht die momenteel diffuus terechtkomt in de Arebeek, een aandachtswaterloop: ecologisch strategisch belangrijke waterloop, volgens de typologisch ecologisch zeer waardevolle waterloop, met deelfunctie natuur. Afwaarts mondt de Arebeek ongeveer 1,2km verder uit in de Mark, die daar door VEN en HRL-gebied stroomt. Rondom de Arebeek en het projectgebied liggen biologisch waardevolle tot zeer waardevolle percelen. Er moet wel een kanttekening gemaakt worden. Het bovengemeentelijk deel zal pas uitgevoerd worden na realisatie van het voorbehoud door de gemeente/Farys. Er moet 100 IE ingezameld worden, over een lengte van meer dan 3,5km. Ook het bovengemeentelijke luik zal dan nog 54 bijkomende IE inzamelen, maar ook die riolering spreidt zich uit over bijna 2km. Het bekkenbestuur adviseert dan ook om elders in het aandachtsgebied efficiëntere projecten eerst uit te voeren
23349		afkoppeling Poreel	Bever	Galmaarden	afkoppeling	317.909,00	0	3	3		6	Een recent afkoppelingsproject, voor het eerst opgenomen op het OP 2018 - 2022, gelegen in het aandachtsgebied van de Mark. In dit aandachtsgebied moet er wat betreft saneringsinfrastructuur ingezet worden op 2 zaken. Enerzijds de inzameling van resterende vuilvracht. Het probleem hier is dat het voornamelijk nog gaat om gemeentelijke clusters, waarbij de bebouwing zeer sterk verspreid is. Anderzijds is er in dit gebied ook heel wat verdunning en leeminspoeling in het rioolstelsel. Om deze knelpunten op te lossen, is het belangrijk om grote, onverharde zones af te koppelen van het rioolstelsel en ervoor zorgen dat het regenwater in de waterlopen terecht kan. Zo komt het afvalwater geconcentreerder aan in de RWZI, en is het zuiveringsrendement hoger. Dit project koppelt 4,8 ha onverharde oppervlakte af, opwaarts Bever, en dit komt in de Poreelbeek terecht, een zijwaterloop van de Beverbeek. Gelet op het recente saneringsproject (Aansluiting Commijn en Romont - fase 1: Doortocht Bever), is dit project prioritair zodat de ingezamelde vuilvracht niet teniet gedaan wordt door heel wat extra verdunning binnen te brengen. Het bekkenbestuur vraagt om, mits de nodige afspraken gemaakt worden met de provincie Vlaams Brabant omtrent bufferen, prioriteit te geven aan dit project.

Project nr.	GUP nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	MIT-score	Score SPG/AG	Score pragmat. toets	NKU	Eind-score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
23350 / AQF80 030	GUP-41018-084 GUP-41027-049	Aansluiting Bosse - Gote	Geraardsbergen	Geraardsbergen	aansluiting	569.816,00	2	3	1	NKU	6	Ecologisch waardevol project ter hoogte van Ophasselt waarvan de vuilvracht nu nog terecht komt deels in het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek, stroomopwaarts belangrijk VEN en HRL-gebied. Tevens is er afwaarts een GOG aangelegd, waarbij het ook niet wenselijk is om hier vuilvracht te laten verzamelen. Het knelpunt in dit dossier is dat dit project volgt op een gemeentelijk voorbehoud vanuit Herzele (daartussen zit er ook nog een bovengemeentelijke streng, GUP-41027-049). Herzele zal de komende jaren reeds heel wat investeren in sanering (Aansluiting Woubrechtgem, Aansluiting Wijnhuize,...) In totaal zal er door dit project 183 IE (123 gemeentelijk en 60 bovengemeentelijk) gesaneerd worden. Een deel van de vuilvracht dient ook langsheen de N8 ingezameld te worden, dus hier is samenwerking met AWV noodzakelijk. Ondanks een aantal knelpunten vraagt het bekkenbestuur om het overleg rond dit project verder te voeren. gezien de relatief korte trajecten kan de vuilvracht hier nog relatief goedkoop ingezameld worden. Omdat dit ook deels het aandachtsgebied van de Molenbeek-Pachtbosbeek impacteert, is dit een belangrijk project. Het bekkenbestuur begrijpt de financiële situatie van de gemeente, maar vraagt om dit project zeker onder de aandacht te houden, en indien er weer financiële ruimte is, dit zo snel mogelijk op een programmajaar te plaatsen. Het bekkenbestuur vraagt zich af of het gemeentelijke deel binnen het lokaal pact, categorie 6 zou kunnen meegenomen worden.
23353	GUP-23086-048	Aansluiting Bodegemstraat	Dilbeek	Liedekerke	aansluiting	444.798,00	1	3	2		6	Het project ligt op de grens tussen Ternat en Dilbeek, met het bovengemeentelijk deel op grondgebied Dilbeek, en het gemeentelijk voorbehoud op grondgebied Ternat. Het beoogt de sanering van 136 IE, in het aandachtsgebied van de Mark, aan de rand van centraal gebied. Gelet op deze combinatie, samen met het feit dat het een vrij kostenefficiënt project is, vraagt het bekkenbestuur om dit project op het programmajaar van 2019 te plaatsen.
22223		Afkoppeling Holweg - Breeweg	Ninove	Zandbergen	afkoppeling	470.611,00	5,5	3	-3	NKU	5,5	Dit project heeft impact op een overstort op de Kleibeek en op het overstort (OS) van de RWZI Zandbergen. Beide OS liggen in ROG en effectief overstromingsgevoelig gebied. Het water dat overstort in de Kleibeek komt iets verder in de Dender terecht, die verbindingfunctie natuur heeft, en als hoofdmigratieweg geklasseerd is. Een belangrijk ander ecologisch aspect is het OS van de RWZI dat loost in De Rijt, een ecologisch strategisch belangrijke waterloop m.b.t. inplanting overstorten. Het OS op de Kleibeek loost bovendien in een biologisch zeer waardevol vochtig biotoop. Beide waterlopen lopen ook door VEN-gebied. Dit project koppelt 35,5 ha licht tot matig erosiegevoelige percelen af. In het GEBP zijn een aantal maatregelen voorgesteld waaronder grasbufferstroken, een buffergracht en erosiepoel. Dit afkoppelingsproject is echter nog niet klaar voor uitvoering aangezien een betrokken landbouwer niet bereid is mee te werken aan het gekoppeld erosieproject. Dit project wordt als belangrijk knelpunt meegenomen in het overleg met de erosiecoördinator van de stad Ninove. De negatieve pragmatische score heeft te maken met het feit dat de invloed van dit project op het aandachtsgebied zeer klein tot onbestaande is. Daarom wordt die score daar opnieuw vanaf getrokken. Tegelijkertijd blijft het een ecologisch waardevol project.
23359 / AQF21 026	GUP-23052-509	Aansluiting Dries - Holbeek	Merchtem	Dendermonde	aansluiting	502.320,00	2	0	3		5	Dit project is een afgesplitst deel van het oorspronkelijke project 23059 "Aansluiting Dries-Tenhoute". Het eerste deel staat op het programmajaar 2017, en het technisch plan zal dit jaar dan ook binnen de bekkenstructuren geadviseerd worden. Een belangrijke stap voor dit hele gebied, is dan ook de tweede fase, aansluiting Dries - Holbeek, zodat het project zijn volledige rendement haalt. Via dit project wordt er nog eens ongeveer 200 IE gehaald van het opwaartse stelsel van de Vondelbeek-Brabantse Beek, die iets verderop ook nog door een (klein) VEN-gebied loopt. Het bekkenbestuur vraagt om dit project de nodige prioriteit te geven en op het programma van 2019 te plaatsen
23351		Aansluiting Akrenbos	Bever	Galmaarden	aansluiting	298.701,00	2	3		NKU	5	Bovengemeentelijke leiding die de vuilvracht zal inzamelen van een 125 inwoners van een veredeld vakantiedomein, Akrenbos, vlak aan de grens met Wallonië. De vuilvracht komt nu diffuus terecht in de Arenbergbeek die vervolgens naar Wallonië stroomt en daar terecht komt in de Mark. Daarnaast kan ook de cluster van het gehucht Klein-Frankrijk (Geraardsbergen) hierop aangesloten worden. De zone ligt aan de rand van het aandachtsgebied van de Mark.

Project nr.	GUP nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	MIT-score	Score SPG/AG	Score pragmat. toets	NKU	Eind-score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
23356		Optimalisatie Moerbeke	Geraardsbergen	Galmaarden	optimalisatie	496.366,00	0	3	2		5	Optimalisatieproject / afkoppelingsproject rond de dorpskern van de gemeente Moerbeke (Geraardsbergen) waarbij 21,6 hectare zal afgekoppeld worden van het rioolstelsel. Gezien de belangrijke mate van verdunning op de RWZI van Galmaarden is dit een belangrijk project om uitgevoerd te worden. De VMM heeft aangegeven dit in 2016 opnieuw op het overleg met Geraardsbergen en Aquafin te brengen. In de omgeving van het project vindt men heet belangrijke HRL-gebied Markvallei-West terug, net zoals verschillende VEN-gebieden. In het projectgebied zelf liggen percelen die laag tot medium erosiegevoelig zijn. maar in de onmiddellijke omgeving bevinden zich hoog erosiegevoelige percelen. Dit project kan dan ook maar plaatsvinden mits de nodige erosiebestrijdingsmaatregelen getroffen worden. Dit moet bekeken worden met de stad Geraardsbergen en de erosiecoördinator
23352	GUP-41082-009	Aansluiting Landries	Erpe-Mere	Bambrugge	sanering	1.040.150,00	3,5	0	1		4,5	Ecologisch waardevol project op de grens van VEN-gebied, net afwaarts een GOG en bevindt zich in ROG en (deels) in effectief overstromingsgevoelig gebied. Het gemeentelijk voorbehoud kan ingevuld worden door de sanering van het gehucht Landries, dat 111IE omvat, over een lengte van ongeveer 1,5km. daarnaast kan er nog bijkomend 68 IE ingezameld worden, voornamelijk langsheen de aan te leggen persleiding van Aquafin, maar dit is gespreid over een ongeveer even lang traject, wat het dan ook minder efficiënt maakt.
23355	GUP-42011-016	Aansluiting Lange en Korte Breestraat via Brusselsesteenweg	Lebbeke	Dendermonde	aansluiting	2.363.920,00	2	0	2		4	Dit project beoogt de aansluiting van 307 IE op het rioleringsstelsel in het stroomgebied van de Vondelbeek. Dit is wat betreft het Denderbekken nog een vrij grote resterende cluster aan ongezuiverde vuilvrucht. Daarbij komt dat het waterlopenstelsel in het gebied van de Vondelbeek tot op vandaag nog één van de meest vervuilde stelsels binnen het Denderbekken is. Inzetten op het aansluiten van huishoudelijke vuilvrucht is hier dan ook een zeer belangrijke eerste stap in het verhogen van de waterkwaliteit. Op dit moment komt het afvalwater terecht in de Klokbeek, die iets verder uitmondt in de Kleine Beek, één van de belangrijkste zijwaterlopen van de Vondelbeek. Op de Kleine beek zijn ook een aantal wachtbekkens aangelegd, die in geval van (dreigende) wateroverlast gevuld worden om afwaartse gebieden te beschermen tegen overstromingen. In dat geval komt er dus ook vervuild water in het wachtbekken terecht, en wordt dit ter plaatste gehouden, wat nefas is voor waterkwaliteit en voor de waterbodem, in geval van bezinking. Het bekkenbestuur begrijpt dat de komende jaren nog een inspanning dient te gebeuren door de gemeente Lebbeke, in kader van het project 23354, Aansluiting Dries. Toch vraagt men om dit project ookin gang te zetten, gezien de belangrijke in te zamelen vuilvrucht.
22962	GUP-23009-004	Aansluiting Commijn en Romont - fase 2	Bever	Galmaarden	aansluiting	3.969.683,00	2	3	-1	NKU	4	Het betreft een vrij duur, groot project in het aandachtsgebied van de Mark. Het beoogt de inzameling van ruim 100 IE in het opwaartse gedeelte van de Beverbeek en Wijze Beek, twee belangrijke zijwaterlopen van de Mark. De cluster zelf ligt niet in een zone van de milieu-impacttoetskaart, maar het afvalwater komt wel terecht in ecologisch belangrijke waterlopen. Vandaar de score 2, om hieraan tegemoet te komen. Het project ligt in aandachtsgebied, en in een ecologisch belangrijke omgeving. Maar gezien de kostprijs, vraagt het bekkenbestuur om eerst op andere, meer kostenefficiënte projecten inzetten in het aandachtsgebied
AQ23028	GUP-41027-020	PS + PL Roeselarestraat	Ninove	Ninove	sanering	1.281.147,08	3,5	0	0		3,5	Aquafin stelt een alternatief traject voor. Oorspronkelijk zou de hele streng naar Sint-Antelinks aflopen, gezien de vrij dichte afstand tot de RWZI. In het nieuwe voorstel wordt een deel van de streng aangesloten op zuiveringsgebied van Ninove. Dit betekent echter dat het afvalwater over een veel langere afstand moet getransporteerd worden, en dat het onderweg een heel aantal overstorten passeert. Daardoor kan er mogelijk een groot deel van het afvalwater verloren gaan, en niet meer toekomen op de RWZI (van Ninove). Het project omvat een sanering van een vrij groot aantal IE, maar het bekkenbureau kan niet akkoord gaan met het nieuwe trajectvoorstel.

Project nr.	GUP nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	MIT-score	Score SPG/AG	Score pragmat. toets	NKU	Eind-score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
AQF1203		VBR Ressegemstraat-Otterkant	Herzele	Bambrugge	optimalisatie / renovatie	632.240,00	1,5	0	2		3,5	Via camera-onderzoek is gebleken dat de bestaande riolering in de Blauwstraat zwaar beschadigd is. Door scheuren in de riolering is er ondertussen heel wat grond in de riool binnengedrongen, en zijn er ondertussen waarschijnlijk holtes rondom de buis gevormd. De riolering dient vervangen te worden, en er zal tevens een RWA leiding aangelegd worden, om de bestaande inlaten af te koppelen. Zo zal er in de WZI van Bambrugge minder verdunning en leeminspoeling terechtkomen. Tegelijkertijd zullen de bestaande huisaansluitingen allemaal kunnen vervangen worden, die nu ook in slechte staat zijn. Er komt niet zozeer nu vervuiling terecht in de waterloop (bron van de Holbeek) die afwaarts door VEN-gebied stroomt. Via de gescheurde riolering zou er wel afvalwater in de bodem kunnen terechtkomen, wat ook moet vermeden worden. Gezien de relatief beperkte omvang en kostprijs van het project, kan dit opgenomen worden op OP2019.
20194	GUP-41048-054 GUP-41024-033	Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddergem - Denderhoutem	Ninove	Liedekerke	sanering	1.718.905,14	3	0	0		3	Het afvalwater van de te saneren clusters wordt geloosd in de Molenbeek - Vogelzangbeek. Het afvalwater wordt geloosd t.h.v. of net stroomopwaarts van effectief overstromingsgevoelig gebied en ROG, of in (de nabijheid van) mogelijk overstromingsgevoelig gebied. De Molenbeek - Vogelzangbeek is i.k.v. vismigratie aangeduid als aandachtswaterloop in de Beneluxbeschikking, en loopt 1 km afwaarts de te saneren clusters langs biologisch zeer waardevolle watergebonden biotopen. Het project vergt een inspanning van stad Ninove om opwaarts rioleringen aan te leggen.
21989	GUP-41027-020	PS + PL Roeselarestraat	Herzele / Ninove	Sint-Antelinks	sanering	1.281.147,08	3	0			3	Dit project saneert 2 LZP'n die lozen op de Kabbeek in mogelijk overstromingsgevoelig gebied. 1,2 km stroomafwaarts stroomt de Kabbeek langs een gepland wachtbekken (provinciaal + gemeentelijk). De Kabbeek, die als deelfunctie natuur heeft i.k.v. de beleidsvisie herstel waterlopen, stroomt 2 km voorbij het LZP 41027.0099 door VEN-gebied (De Vallei van de Beverbeek (Muilem) & Duivenbos). Bovendien ligt het LZP t.h.v. een biologisch zeer waardevol biotoop (Eutroof moerasbos en -struweel: alluviaal essen-olmenbos). Het project blijft onder voorbehoud van afkoppelingen en verder onderzoek naar de verdunning. Aquafin stelt een alternatief traject voor. Oorspronkelijk zou de hele streng naar Sint-Antelinks aflopen, gezien de vrij dichte afstand tot de RWZI. In het nieuwe voorstel wordt een deel van de streng aangesloten op zuiveringsgebied van Ninove. Dit betekent echter dat het afvalwater over een veel langere afstand moet getransporteerd worden, en dat het onderweg een heel aantal overstorten passeert. Daardoor kan er mogelijk een groot deel van het afvalwater verloren gaan, en niet meer toekomen op de RWZI (van Ninove). Het project omvat een sanering van een vrij groot aantal IE, maar het bekkenbureau kan niet akkoord gaan met het nieuwe trajectvoorstel.
22781	GUP-41048-090	Aansluiting van Steenhout en Kleine Rijstraat	Ninove	Ninove	sanering	1.328.749,00	3	0	0		3	Het OP-project omvat de sanering van een belangrijke vuilvracht (460 IE) op de Wolfputbeek. Het LZP ligt in ROG en mogelijk overstromingsgevoelig gebied. De Wolfputbeek heeft als toekomstvisie hoofdfunctie natuur i.k.v. beleidsvisie herstel waterlopen. Bovendien stroomt de Wolfputbeek 100 meter voorbij het LZP langs een biologisch zeer waardevol vochtig biotoop (Eutroof moerasbos en -struweel: nitrofiel alluviaal elzenbos en alluviaal essen-olmenbos). De weg is in een zeer slechte staat langsheen het tracé, dus misschien kan dit project gecombineerd worden met een project wegeaanleg. Opwaarts is het noodzakelijk dat de stad Ninove het afvalwater van Boterdael en van de Rijstraat inzamelt tot aan de kleine Rijstraat. Dit moet nog besproken worden met de stad Ninove

Project nr.	GUP nr.	Projectomschrijving	Gemeente	Zuiveringsgebied	Type project	Raming kostprijs	MIT-score	Score SPG/AG	Score pragmat. toets	NKU	Eind-score	Motivatie voor advies bekkenbestuur
23078	/	Heraanleg Collector Siesegembeek	Aalst	Aalst	optimalisatie	2.806.463,00	0	0	3	NKU	3	De Siesegembeek of Ediksveldbeek loopt dwars door (en onder de stad Aalst, en is dan ook volledig ingebuisd. Het oude tracé van deze beek loopt momenteel onder een heel aantal woningen. In de jaren '90 werd deze waterloop verlegd, waardoor het opwaartse water nu via het nieuwe trace van de ingebuisde Ediksveldbeek onder de wegen verder stroomt richting de Dender. Het oude tracé doet momenteel dienst als collector, maar uit cameraonderzoek is gebleken dat deze in slechte staat is. Uit een onderzoek van drie scenario's is het scenario waarbij de collector wordt omgelegd als voorkeursscenario naar voor gekomen. Daarbij moet de bestaande collector behouden blijven voor de woningen die er vandaag de dag op lozen. Het project ligt niet in aandachtsgebied of direct in een zone met een milieupact. Maar er zijn elementen die dit project een hogere waarde kunnen meegeven: - Aquafin en de stad Aalst zijn afwaarts bezig met de heraanleg van de stationsomgeving, waarbij de RWA efficiënter zal verlopen. - de Siesegembeek of Ediksveldbeek loost iets verderop in de Dender, waaraan wel een milieupact aan vasthangt - bestaande collector die in heel slechte staat is, waarbij de vraag ook is of er grondwater mee in de collector terecht komt, of er afvalwater in de bodem terecht komt,...
22247		Afkoppeling Zwartengracht	Lede	Aalst	afkoppeling	191.425,00	1	0	2	NKU	3	Project beoogt de afkoppeling van regenwater in de Keiberg en Keibergkerkweg. Hierdoor wordt het regenwater afgekoppeld van de riolering, in het afstroomgebied van de Torensbeek. De waterloop, een zijloop van de Torensbeek, loopt 400 meter verder door HRL- en VEN-gebied. Dit ligt ook in effectief overstromingsgevoelig gebied en ROG. In deze zone zijn er ook biologisch zeer waardevolle biotopen terug te vinden. Het projectgebied zelf ligt in mogelijk overstromingsgevoelig gebied. De gemeente Lede dient hiervoor een project te voorzien, maar heeft hier vooralsnog geen interesse voor, na herhaaldelijk overleg. Het bekkenbestuur vraagt evenwel om dit project aandacht te blijven geven.
AQF20 430027		Aalst - strategische RWA leiding Sint Annalaan Ledebaan Tragel	Aalst	Aalst	optimalisatie	9.128.842,00	2	0	0	NKU	2	Het gaat hier om een vrij duur en ingrijpend project waarmee men een RWA-leiding wil aanleggen in het centrum van Aalst (Sint-Annalaan, Ledebaan en Tragel) om zo de bestaande collectoren te ontlasten. Zo wordt het gescheiden stelsel in Aalst ook verder uitgebouwd. De RWA loost in de Dender, een 300-tal meter afwaarts de Zwartehoekbrug. in de RWA-leiding worden er voorlopig drie overstorten voorzien; en wordt er tevens 1 wervelventiel geplaatst. De overstorten zullen in werking treden als er op het bestaande gemengd stelsel teveel neerslag terecht komt, dat dan via de nieuwe RWA leiding zal afgevoerd worden. op die manier kan de bestaande gemengde riolering dienstdoen als een DWA-leiding. Het wervelventiel zal zorgen voor een optimalisering van de buffering opwaarts in het stelsel. omdat men hier midden in een stadscentrum werkt, is de directe ecologische impact van deze werken relatief klein. Daarentegen wordt de optimalisering van het gemengde stelsel en ombouw naar een gescheiden stelsel aangemoedigd,

bijlage 3 Advisering TP AQF⁸

Het GTO bracht in 2016 advies uit bij onderstaande technische plannen van AQUAFIN.

Tabel 7: overzicht adviezen bij TP AQF in 2016

Projectnr.	Projectomschrijving	Gemeente	Datum advies	Advies GTO	Terugkoppeling advies
22.317	Sanering Boekent	Haaltert	23/03/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 29/06/2016)
23.191	Collector Achterstraat	Haaltert	23/03/2016	Gunstig advies	Niet goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 29/06/2016)
23.195	Buffering project 20421 Aansluiting Molenstraat (Baardegem)	Opwijk	23/03/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 29/06/2016)
20.330	PS + PL Holmanstraat	Herzele	30/09/2016	Ongunstige adviezen ontvangen van provincie Oost-Vlaanderen en departement Landbouw en Visserij. Via een overleg op 8 november 2016 omgezet naar een voorwaardelijk gunstig, maar met bijzondere aandacht voor de aanleg van de noodzakelijke buffering in het project	Niet goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 19/01/2017)
22.308	Aansluiting Grunselborrestraat, Huismanstraat, Sint-Leonardus	Galmaarden	30/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 19/01/2017)
23.042	Aansluiting Wijnhuize	Herzele	30/09/2016	Voorwaardelijk gunstig advies	Niet goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 19/01/2017)
23.196	Verbinding Lindestraat - Arebeekstraat naar collector 94243	Herne	30/09/2016	Gunstig Advies	Goedgekeurd door VMM (consensusvergadering 19/01/2017)

⁸ Cfr. [Decreet Integraal Waterbeleid artikel 27](#)

bijlage 4 Erratumlijst actieprogramma BSD DEN

actienummer	actietitel	aanpassing
6_F_191	Bouwen van een GOG (Gecontroleerd Overstromingsgebied) op de Holbeek te Erpe-Mere	Correctie van initiatiefnemer. VMM wordt vervangen door provincie Oost-Vlaanderen
6_F_192	Onderzoek realisatie van een GOG (Gecontroleerd OverstromingsGebied) op de Molenbeek (Ter Erpenbeek) te Herzele	Correctie van initiatiefnemer. VMM wordt vervangen door provincie Oost-Vlaanderen
6_F_251	Bouwen van een GOG (Gecontroleerd Overstromingsgebied) op de Molenbeek - Ter Erpenbeek te Herzele	Correctie van initiatiefnemer. VMM wordt vervangen door provincie Oost-Vlaanderen

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: bijsturingen acties Mark (= aandachtsgebied)	25
Tabel 2: advies IP Waterwegen en Zeekanaal.....	61
Tabel 3: advies IP Vlaamse Milieumaatschappij	61
Tabel 4: advies IP Provincie Oost-Vlaanderen	62
Tabel 5: advies IP Stad Geraardsbergen.....	63
Tabel 6: prioritaire projecten kort en rangorde advies OP 2019-2023.....	64
Tabel 7: overzicht adviezen bij TP AQF in 2016	70

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Fysico-chemische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Denderbekken (2014-2016)	4
Figuur 2: Fysico-chemische toestand/potentieel Lokale waterlichamen L1 in Denderbekken (2014-2016).....	4
Figuur 3: Ecologische toestand/potentieel Vlaamse waterlichamen in Denderbekken (2013-2015)	5
Figuur 4: Ecologische toestand/potentieel lokale waterlichamen L1 in Denderbekken.....	6
Figuur 5: Fysico-chemische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Denderbekken (2014-2016)	7
Figuur 6: Ecologische toestand/potentieel in aandachtsgebieden in Denderbekken(2013-2015).....	7
Figuur 7: stand van zaken op 02/2017 van de erosiebestrijdingsprojecten provincie Vlaams-Brabant. Bron: Provincie Vlaams-Brabant.....	13

